

5 Aruba	8 Economie	10 Wereld	12 Sport
POH-health fair op Wereld Diabetes Dag	Pfizer verhoogt omzetverwachting voor zijn coronavaccin	100 landen sluiten zich aan bij 'methaanpact'	Concacaf U20: 1e groep versterking aangekomen

Binnen paar uur al eerste 'hit'

Screeningsysteem Radex nu gekoppeld aan internationale opsporingsdatabase Interpol

ORANJESTAD — Ter versterking van de grensveiligheid is het douane-screeningsysteem Radex sinds gisteren gekoppeld aan het internationale opsporingsstelsel van Interpol. Een paar uur nadat het systeem live ging, had het al zijn eerste 'hit'. Rond een uur 's middags pakte de autoriteiten op het vliegveld een persoon op die binnen probeerde te komen met een gestolen paspoort.

Interpol (International Criminal Police Organization) deelt informatie en gegevens over misdrijven en criminelen met bijna 200 lidstaten, waar Aruba onderdeel van uitmaakt. Nu het 'Border Control Management System' van de douane, beter bekend als Radex, gekoppeld is aan dat van Interpol worden alle passagiers die binnenkomen aan de grens direct gescreend op twee punten: namelijk of zij internationaal gezocht worden wegens het begaan van een misdrijf of dat de personen reizen met gestolen of vervalste documenten.

Eerste hit

Het systeem ging gisterochtend live en had gistermiddag al zijn eerste 'hit'. Dat vertelt Dolfi Richardson, hoofd van het Nationaal Centraal Bureau Terrorismebestrijding, Veiligheid en Interpol (NCT-VI), het departement dat dit

nieuwe project samen met het ministerie van Veiligheid trekt. "Dus het laat zien dat de systemen werken, al had ik niet verwacht dat het zo snel zou komen." De persoon die gisteren in de kraag werd gevat, probeerde Aruba binnen te komen met een gestolen paspoort. "Met dit systeem kunnen we voorkomen dat ongewenste mensen ons eiland binnenkomen en internationale criminelen gelijk arresteren aan de grenzen", maakt hij duidelijk.

Justitie-minister Rocco Tjon (MEP) meldt dat het samenwerkingsproject verdergaat dan alleen het gebruikmaken van digitale informatie en online screening. Op het moment is een fysiek Interpol-kantoor opgezet op het vliegveld dat meteen kan ingrijpen wanneer dit soort zaken zich voordoet. "Hiermee kan je niet alleen

zorgen dat het systeem operationeel goed functioneert, maar het zorgt er ook voor dat de samenwerking tussen de verschillende departementen die verantwoordelijkheid dragen voor veiligheid aan de grenzen wordt verbeterd."

Versterken grenzen

Het verder verbeteren van de veiligheid aan de grens betreft een van de punten die naar voren komen in het Landspakket Aruba dat zich richt op hervormingen en investeringen op verschillende gebieden, waaronder op het versterken van de rechtsstaat. In de uitvoeringsagenda van 1 april tot 30 juni 2021 staat hierover dat Aruba voor 1 februari 2021 met Nederland afspraken moest maken over de versterking van het grensoezicht. "Dit omvat in ieder geval afspraken over de inzet, capaciteit en de aansturing/commandovoering van de Koninklijke Marechaussee, de douane en de kustwacht", valt in de uitvoeringsagenda te lezen.

Vervolg op pagina 3

De Jonge: Nieuwe maatregelen zullen altijd pijn doen

DEN HAAG — Het is onvermijdelijk dat de maatregelen die het kabinet vanavond aankondigt nieuwe beperkingen met zich meebrengen en dat die pijn doen. "Anders werken ze niet", zei demissionair minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge voorafgaand aan het overleg met een aantal ministers waarin definitieve besluiten genomen worden.

Nieuwe maatregelen zijn onvermijdelijk 'omdat we zien dat de cijfers in de ziekenhuizen oplopen', aldus de minister. Ingrijpen is volgens het kabinet nodig om de zorg toegankelijk te houden 'voor iedereen'. De Jonge zegt die maatregelen op een 'eerlijke en evenwichtige manier' te willen treffen.

Ingewijden meldden gisteren dat het kabinet de mondkapjes in publieke binnenruimten en bij contactberoepen vanaf vrijdag terug wil brengen. Verder is het idee dat op meer plaatsen om een coronapas gevraagd zal worden, zoals in de sportschool, en op zogenoemde doorstroomlocaties zoals musea. Het thuis-

werkadvis wordt waarschijnlijk ook aangescherpt. Mensen moeten zo mogelijk de helft van hun werk vanuit huis gaan doen.

Hoger onderwijs

Het kabinet bereidt ook de invoering van de coronapas in het hoger onderwijs voor, mocht dat later nodig blijken. Het is de bedoeling dat de plannen hiervoor zo snel mogelijk klaargemaakt worden om naar de Tweede Kamer te gaan. Die moet eerst akkoord gaan met de uitbreiding van de coronapas naar het mbo, hbo en de universiteiten.

De invoering hiervan zal nu nog niet aangekondigd worden, zei demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen Ingrid van Engelshoven vandaag. "We hebben altijd gezegd dat wat er ook gebeurt, onderwijs zoveel mogelijk open moet blijven. En dat is ook de inzet vandaag." De plannen zijn de voorbije dagen voorbereid en besproken naar aanleiding van een advies van het Outbreak Management Team (OMT). De nieuwe maatregelen worden vanavond om 19.00 uur (Nederlandse tijd) bekendgemaakt tijdens een persconferentie.

Kamervoorzitter dringt aan op haast in formatie

DEN HAAG — Kamervoorzitter Vera Bergkamp wil dat er snel meer duidelijk wordt over de voortgang van de formatie. In een brief aan informateurs Johan Remkes en Wouter Koolmees vraagt ze om 'zo snel als mogelijk de Kamer te informeren over een tijdspad'. De formerende partijen spraken afgelopen week op landgoed de Zwaluwenberg met elkaar over de vorming van

een nieuw kabinet. Volgens Remkes en Koolmees hebben die gesprekken 'bijgedragen aan een goede basis voor de voortgang van de kabinetsformatie in de komende periode', maar concreter werden ze niet. "Vanuit de samenleving bereiken ons in toenemende mate signalen van ongeduld", schrijft Bergkamp. Volgens de voorzitter 'neemt de urgentie om tot conclusies te komen' toe, 'zeker nu de formatieduur

in zijn totaliteit een langere is dan tot nu toe gebruikelijk'. Vorige week werd het record voor langstlopende formatie gebroken, nadat 226 dagen na de verkiezingen er nog steeds geen nieuw kabinet geïnstalleerd was. Het vorige record stond op naam van het nu demissionaire kabinet-Rutte III. Koolmees vond het record niet iets om te vieren en zei dat het einde toch echt in zicht moet komen.

In beslag genomen Brits visserschip nog steeds in Le Havre

LONDEN/LE HAVRE — De afgelopen week in Frankrijk in beslag genomen Britse vissersboot ligt nog steeds vast in de haven van Le Havre. Eerder zei de Britse milieuminister Georg Eustice dat de Franse maritieme autoriteiten de boot hebben vrijgegeven, maar hij vergiste zich erkende korte tijd later zijn ministerie. Het bedrijf dat de boot exploiteert, Macduff Shellfish, liet al weten dat de boot niet mocht uitvaren. Daar is morgen in Le Havre nog een hoorzitting over.

Met de in Zeebrugge gebouwde Cornelis Gert Jan visten Britse vissers in Franse wateren. Volgens de Fransen deden ze dat

zonder de benodigde vergunningen. De Britten hebben dit tegengesproken. Met de inbeslagname escaleer-

de de ruzie over visserijrechten die de Europese Unie en Groot-Brittannië hebben sinds het vertrek van de Britten uit de EU. Eustice verwelkomde eerder de beslissing van Frankrijk om het conflict niet verder op de spits te drijven en af te zien van sancties die vandaag zouden ingaan. Franse media melden dat de twee partijen donderdag in Parijs verder praten over hun geschil.

Veerboot in de haven van Le Havre, France

Klimaattop Glasgow gaat verder over opwarming aarde

GLASGOW — Wereldleiders zetten op de klimaattop in Glasgow hun gesprekken over klimaatverandering voort. Op de tweede en laatste dag van de bijeenkomst van regeringsleiders houden diverse premiers en presidenten toespraken. Gisteren deden onder meer demissionair premier Mark Rutte en de Amerikaanse president Joe Biden dat al.

Rutte benadrukte vooral dat het wat hem betreft tijd is om alle plannen daadwerkelijk uit te voeren. Ook Nederland heeft 'te lang gepraat over de plannen en te weinig gedaan', erkende hij. "Het is nog niet goed genoeg, maar het gat wordt kleiner, we

Foto: Shutterstock

zijn het aan het dichten", zei hij. Onder de leiders die vandaag spreken zijn de Surinaamse president Chan Santokhi, de Argentijnse president Alberto Fernández en de Deense

premier Mette Frederiksen. Verder maken onder anderen de regeringsleiders van Nigeria, Angola, Colombia en Costa Rica hun opwachting. Als de politieke leiders na

vandaag vertrokken zijn, gaat de conferentie door. Op de zogenoemde COP26 zijn dagelijks duizenden diplomaten, vertegenwoordigers van non-profitorganisaties, journalisten en andere belanghebbenden aan het werk. Ook komen talloze ministers en andere politici nog naar Glasgow.

Namens het Nederlandse kabinet worden onder meer minister Tom de Bruijn (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en de staatssecretarissen Dilan Yeşilgöz-Zegerius (Klimaat en Energie) en Steven van Weyenberg (Infrastructuur en Waterstof) in de tweede week verwacht. De top duurt tot en met volgende week vrijdag.

Speedcursus klimaatjargon

BRUSSEL — De klimaatop in Glasgow is van start gegaan. Klimaat, klimaatop, COP, loss and damage, IPCC en negatieve emissies. In de wereld van wetenschappers, ambtenaren en politici wordt een heel eigen taaltje gesproken. Met dit overzicht van begrippen, cijfers en afkortingen zult u de klimaatonderhandelaars veel beter kunnen volgen, aldus persagentschap IPS.

Adaptation

In de strijd tegen de klimaatcrisis gaat de meeste aandacht doorgaans naar de beperking (mitigatie) van de opwarming. Maar naarmate de gevolgen steeds meer voelbaar worden, verschuift de focus ook naar maatregelen om ons aan te passen aan de gevolgen die al onvermijdelijk zijn geworden: adaptation. Dat kan gaan over de bouw van dijken, maar ook landbouwgewassen die bestand zijn tegen droogte of meer groen om steden af te koelen.

Artikel 6

Het beruchte ‘Artikel 6’ is een heet hangijzer. Het gaat om een artikel uit het Klimaatverdrag van Parijs dat een emissiehandel voorstelt. Op de laatste klimaatop in Madrid leidde het tot veel controverse. Tegenstanders vrezen dat zo’n emissiehandel niet echt leidt tot concrete vermindering van de uitstoot; dichtbevolkte landen als Brazilië zijn dan weer groot voorstander.

Klimaatverdrag van Parijs

In december 2015 gingen op de VN-klimaatop in Parijs 195 landen akkoord met het historische, bindende Klimaatverdrag van Parijs. Daarin kwamen ze overeen om de gemiddelde temperatuurstijging op aarde onder de 2 graden Celsius te houden, en te streven naar 1,5 graad om de ergste gevolgen te vermijden. Het akkoord verplicht de deelnemende landen om plannen in te dienen voor nationaal klimaatbeleid en om over de uitvoering daarvan te rapporteren. Rijke landen gingen akkoord om armere te steunen om hun klimaatdoelstellingen te halen, met een fonds van 100 miljard dollar. De doelstellingen opgenomen in de nationale klimaatplannen zijn echter niet bindend, net als de bijdragen aan het klimaatfonds.

1,5 of 2 graden?

In 2015 beloofde de internationale gemeenschap in Parijs niet alleen om de klimaatverandering te beperken tot 2 graden Celsius, maar ook om ‘zo dicht mogelijk bij de 1,5 graden te blijven’. Inmiddels blijkt uit steeds meer wetenschappelijk onderzoek dat het verschil tussen die twee doelstellingen groot is, met name voor ontwikkelingslanden en eilandstaten.

COP

COP, of Conference of the Parties, is de officiële VN-

afkorting voor een internationale conferentie. De afkorting wordt gevolgd door de editie: de klimaatop in Parijs in 2015 was COP21; de top in Glasgow was COP26.

Emissiehandel

Een emissiehandel, ook koolstofmarkt genoemd, is een systeem waarbij landen en bedrijven bepaalde uitstootrechten toegewezen krijgen en daar vervolgens handel mee kunnen drijven. Een land of bedrijf dat minder uitstoot dan toegelaten, kan de extra rechten verkopen aan een andere speler die meer uitstoot dan toegelaten. Het bekendste voorbeeld is het Europese ETS of ‘Emissions Trading Scheme’.

Emissions gap

De ‘uitstootkloof’ is verschil tussen wat nodig is aan klimaatactie en wat tot nu toe is beloofd door de regeringen. Die kloof blijft erg breed: alle beloften van de landen opgeteld leiden tot een temperatuurstijging van minstens 2,7 graden, stelt de VN-milieuoorganisatie Unep. Dat is dus ruim boven de doelstellingen van 1,5 en 2 graden die zijn afgesproken in Parijs.

INDC

INDC staat voor Intended Nationally Determined Contributions. Het is een dure term voor de klimaatbeloften van een land: de plannen die het indient bij de VN om zijn uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

IPCC

Het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) is een panel van honderden gerenommeerde klimaatwetenschappers die de wetenschappelijke basis voor de onderhandelingen leveren. De lijvige rapporten over de oorzaken en gevolgen

Foto: Shutterstock

van de klimaatverandering gelden als synthese van de meest recente wetenschappelijke kennis en vormen zo het referentiemateriaal voor de onderhandelaars.

Loss and damage

Loss and damage, de schade en de verliezen die landen lijden als gevolg van de klimaatverandering, is een bijzonder heet hangijzer op elke klimaatop, met name de vraag wie voor die schade moet opdraaien. Ontwikkelingslanden en kleine eilandstaten hameren op die aansprakelijkheid, want zij dragen vaak de zwaarste gevolgen terwijl ze zelf het minste verantwoordelijkheid dragen. Rijke landen, die historisch het meeste hebben bijgedragen aan de klimaatverandering, staan op de rem.

Methaan

CO2 speelt de hoofdrol in de gesprekken, maar ook methaan (CH4) krijgt steeds meer aandacht. Methaan is als broeikasgas tot 23 keer krachtiger dan CO2, maar verdwijnt wel sneller uit de atmosfeer.

Mitigation

Mitigation (beperking) is de omvattende term voor pogingen om de klimaatverandering zo veel mogelijk af te remmen, bijvoorbeeld door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen of door broeikasgassen uit de at-

mosfeer te verwijderen. De term wordt vaak tegenover ‘adaptation’ (aanpassing) geplaatst: inspanningen om de wereld voor te bereiden aan de reeds onvermijdelijke klimaatverandering.

Negatieve emissies

De uitstoot van broeikasgas-

sen in de atmosfeer noemen we positieve emissies. Om de klimaatverandering te stoppen moet die uitstoot niet alleen zo snel mogelijk naar beneden, maar kunnen we ook proberen om broeikasgassen uit de atmosfeer te halen: negatieve emissies. Dat kan met technologie,

maar ook gewoon door bomen aan te planten.

Net zero (netto nul)

Net zero is een concept waarbij de uitstoot zo sterk mogelijk wordt verminderd. Uitstoot die niet of erg moeilijk te schrappen is, wordt vervolgens gecompenseerd met bijvoorbeeld nieuw bos, zodat de rekenom op netto nul uitkomt. Het concept is controversieel: volgens tegenstanders biedt het regeringen en bedrijven een ontsnapingsroute om eerder uitstoot te compenseren dan echt inspanningen te doen om die te verminderen.

Runaway Climate Change

Runaway climate change is een klimaatverandering die op hol slaat en niet meer te stoppen is, ook al zou alle uitstoot stoppen. Sneeuwbal-effecten (feedback loops) spelen daarin een grote rol. Zo krimpt het poolijs, waardoor minder zonlicht weerklaart, wordt, het donkere water

sneller opwarmt en het overblijvende ijs dus nog sneller krimpt. Een ander voorbeeld is de smeltende permafrost, die veel methaan vrijgeeft zo de klimaatverandering weer aanzwengelt. De 2 graden-doelstelling is een belangrijke voorwaarde om een dergelijke ‘op hol geslagen klimaatverandering’ te vermijden.

UNFCCC

Het UNFCCC of ‘United Nations Framework Convention on Climate Change’ is het internationale verdrag uit 1992 waarin de internationale gemeenschap zich voor het eerst voornam om een gevaarlijke menselijke invloed op het klimaat te vermijden. Het verdrag zelf bevat geen bindende doelstellingen, maar vormde wel de basis voor latere akkoorden zoals het bekende Kyoto-protocol. Het secretariaat, gevestigd in het Duitse Bonn, organiseert de klimaatconferenties.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba 01 november 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	6	5	1
Actief	173	158	15
Hersteld	15587	14131	1456
Positief	15931	14457	1474
Overleden	171	168	3
Opgenomen in het ziekenhuis	10	ICU AUA 3	ICU COL 11
Gevaccineerd	82678		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

De Nederlandse Taalunie zoekt samen met de Universiteit Aruba per direct voor de periode 1 november 2021 tot en met 31 augustus 2022 een coördinator voor de uitvoering van het project ‘NVT Carib 2021-2022: een duurzaam netwerk NVT’ dat mede wordt gefinancierd door het Nederlandse ministerie van OCW.

Als coördinator NVT werk je samen met de leden van het ‘Kernnetwerk NVT’ aan een verdere verduurzaming van dit netwerk tot een expertisenetwerk en een stabiele organisatie die een duurzame plek heeft in de infrastructuur van de Caribische eilanden en de spil zal zijn van het NVT-onderwijs op de eilanden. Daarnaast zet je activiteiten op die het onderwijs NVT verder ondersteunen en onderwijs en beleid bewust maken van het belang van NVT voor de kinderen en jongeren op de Caribische eilanden. Hierin is het projectplan ‘NVT Carib 2021-2022: een duurzaam netwerk NVT’ leidend.

De Taalunie wil samen met het kernnetwerk eind juli 2022 het volgende hebben gerealiseerd:

1. een uitgebreid en representatief netwerk van experts met impact op de onderwijspraktijk;
2. een duurzame organisatievorm van het netwerk NVT;
3. het breed draagvlak voor NVT op basis van een behoeftetepeiling met overbruggingsactiviteiten;
4. een gedragen plan voor vervolgactiviteiten van het netwerk.

Deze doelstellingen vormen de basis van de taken van de aan te stellen coördinator die dus in eerste instantie veel zal moeten overleggen met onderwijs- en beleidsorganisaties (schoolbesturen, leraren, ministeries, universiteiten) om tot een gedragen netwerk te komen. Andere taken zullen zijn: organiseren van trainingen, promotieactiviteiten en het schrijven van activiteitenplannen.

Profiel, vaardigheden, ervaring en kennis

- goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal en beheersing van het Papiaments;
- werk- en denkniveau hoger onderwijs;
- een taalkundige en/of onderwijsachtergrond;
- kennis van de didactiek Nederlands als Vreemde Taal;
- kennis van het onderwijs op de Caribische eilanden;
- kennis van de maatschappelijke en politieke context op de Caribische eilanden;
- stressbestendig en nauwgezet en sterk in plannen en organiseren;
- klant- en resultaatgericht, proactief;
- een teamspeler, goed kunnen samenwerken, empathisch;
- enige internationale ervaring.

Wat wij bieden

De coördinator NVT zal gehuisvest zijn aan de Universiteit Aruba en vandaaruit de werkzaamheden uitvoeren op basis van een contract voor de aangegeven periode (december-augustus) volgens lokale tarieven. De werkomvang zal drie tot vier dagen per week zijn met een maximum aantal te werken uren van 1.037.

Het Algemeen Secretariaat van de Taalunie fungeert in dit project als opdrachtnemer en projectmanager. In die functie overlegt de verantwoordelijke medewerker van de Taalunie met de coördinator NVT en het kernnetwerk over de voortgang.

Als je geïnteresseerd bent

Voor meer informatie over deze functie neem je contact op met Eric Mijs van de Universiteit Aruba (eric.mijs@ua.aw) of Martijn Nicolaas van de Taalunie (mnicolaas@taalunie.org). Je stuurt een motivatiebrief met cv, uiterlijk op 1 november 2021 per e-mail aan Eric Mijs.

The Board of Directors of Manchebo Beach Hotel NV

hereby calls for an extra-ordinary general shareholders meeting
to be held on Monday November 15th, 2021 at 4.00 PM

in MANCHEBO Beach Hotel
J.E. Irausquin Boulevard no. 55, Oranjestad, Aruba

Each bearer shareholder is kindly requested –if not done already- to deposit his/her shares at the office of Manchebo Beach Hotel NV against a receipt in order to convert these shares into registered shares.

Please note that if you intend to send a representative to the meeting, the shares need to be deposited at least three days before the meeting at the offices of Manchebo Beach Hotel NV, and the receipt serves as proof of admittance at the shareholders meeting. Shareholders should properly identify themselves at the meeting with a valid ID (passport, drivers’ license or cedula). Shareholders that would like to attend the meeting online should contact management 48 hours prior to the meeting.

The Agenda for the shareholders meeting can be obtained at the offices of Manchebo Beach Hotel NV.

The Managing Director
A. Kolman

DE BESTE
FORMULERING
EN KWALITEIT
MET DE BESTE
RESULTATEN!

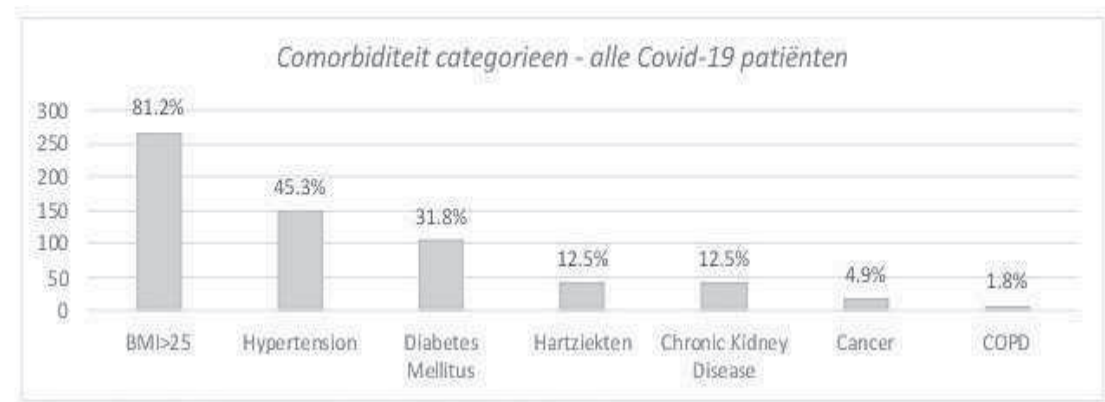
Nieuw onderzoek HOH bevestigt:

Obesitas nog steeds groot risico bij coronabesmetting

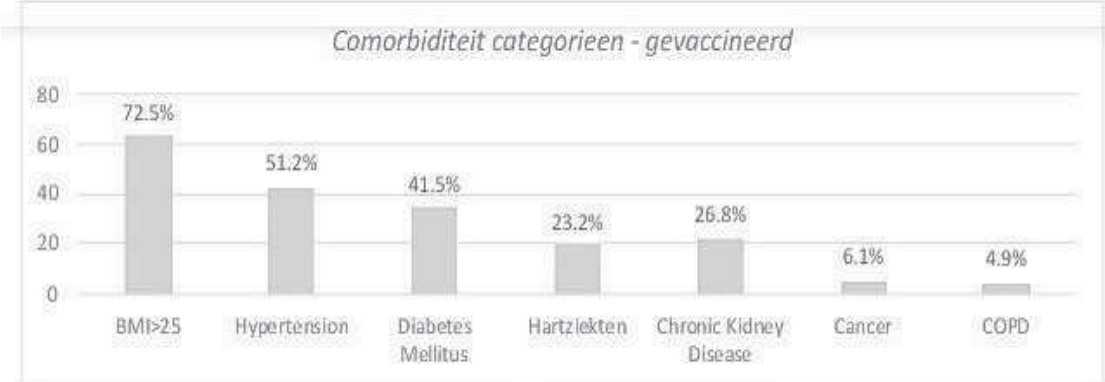
ORANJESTAD — Obesitas is een belangrijke factor die bepaalt of met Covid-19 besmette mensen in het ziekenhuis terecht komen of overlijden. De *Amigoe* publiceerde in augustus al een onderzoek van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) met die conclusie. Het onderzoek is herhaald over de periode juli-augustus. Ook in deze vierde golf blijkt weer dat obesitas zeer bepalend is voor het verloop van een besmetting.

Het ziekenhuis keek naar de periode 1 juli tot 5 oktober van dit jaar, de vierde golf van de pandemie en onderzocht vooral de comorbiditeit. Bij comorbiditeit gaat het om aandoeningen naast de Covid-19 besmetting. Onderzocht werd de invloed van de comorbiditeiten: obesitas (BMI ≥ 25), kanker, hypertensie, chronische nierziekten, COPD, diabetes mellitus en hartziekten. Patiënten met een of meer van deze aandoeningen lopen bij een besmetting met Covid-19 een grotere kans om in het ziekenhuis terecht te komen of te overlijden.

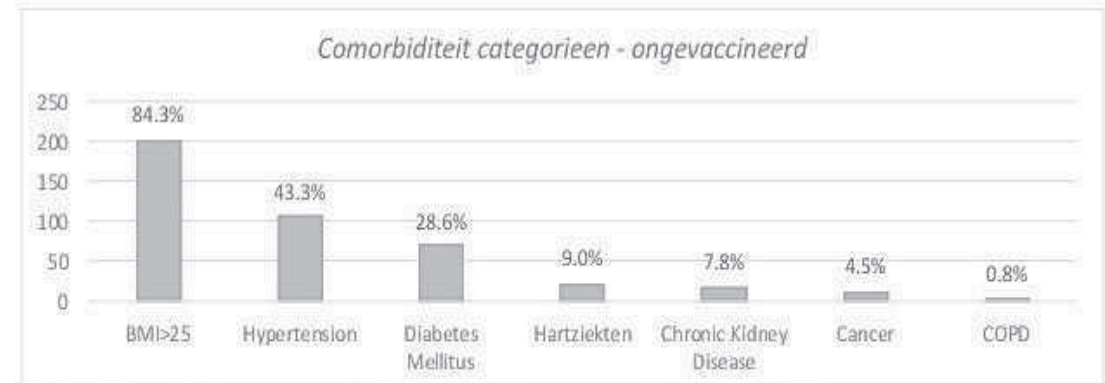
Obesitas grootste risicofactor
In de onderzoeksperiode kwamen 314 mensen met corona in het ziekenhuis terecht, waaronder veertien toeristen. Daarvan was 25 procent één of meer keer gevaccineerd, 75 procent had geen vaccinatie gehad. 85 procent van de patiënten had een of meer morbiditeiten. Obesitas is de grootste risicofactor: 85 procent van de mensen met comorbiditeit

Grafiek 2A: verdeling per comorbiditeit categorie (n=327).

Grafiek 2B: verdeling per comorbiditeit categorie - gevaccineerden (n=82).

Grafiek 2C: verdeling van comorbiditeit categorie - ongevaccineerden (n=245).

had te maken met overgewicht. Bij de gevaccineerden speelden comorbiditeiten een iets grotere rol dan bij de niet-gevaccineerden. De overlijdensgegevens maken de invloed van de comorbiditeiten nog duidelijker. Van

de overleden patiënten was bij 5,4 procent geen sprake van comorbiditeit, bij 66 procent ging het om twee of meer comorbiditeiten.

Personeelsgebrek
Het ziekenhuis geeft aan grote problemen te kennen bij de bezetting van de intensive care unit. Knelpunt is daar het gebrek aan goed opgeleid personeel. Dat maakte dat verscheidene patiënten naar Colombia overgebracht moesten worden. In de onderzoeksperiode waren dat er 39, waarvan dertien patiënten overleden zijn en tien inmiddels hersteld zijn. Het ziekenhuis benadrukt

dat “naast het opleiden en financieel haalbaar kunnen aanstellen van meer zorgpersoneel er een grotere focus moet zijn op preventie als noodzakelijkheid om de belasting op de capaciteit van en werknemers binnen het HOH, als enige ziekenhuis van Aruba, te verminderen.”

Leeftijdsgroep	Vrouw	Man	Totaal
1-7 Years (Pediatric)	3	2	5
8-17 Years (Pediatric)	2	1	3
18-59 Years (Adult)	67	76	143
60-79 Years (Adult)	62	85	147
80 Plus Years (Adult)	17	12	29
Totaal opnamen	151	176	327

Tabel 1: Leeftijdsgroepen en geslacht Covid-19 patiënten.

Incasseren boetes blijkt succesvol

ORANJESTAD — Twee weken geleden kondigde het Openbaar Ministerie (OM) een inhaalactie aan met het incasseren van achterstallige boetes. Die inhaalactie verloopt succesvol, meldt het OM. Er zijn nog geen mensen naar het KIA overgebracht en dat zal de komende twee weken ook nog niet gebeuren. Het OM wacht nog met de ‘executie van de achterstallige vonnissen’.

De inhaalactie die het OM opzette werd kracht bijgezet met dreigementen. Wie niet betaalde kon problemen verwachten aan de grens en er waren al enkele cellen in het

KIA vrijgemaakt voor wanbetalers. Die cellen blijven dus nog even leeg. Medio november kunnen wanbetalers bezoek aan huis verwachten en lopen ze de kans meege-

nomen te worden naar het KIA. Wie dat wil vermijden heeft nog de mogelijkheid te betalen.

Dat kan op rekeningnummer 4000905 van de Aruba Bank onder vermelding van het parketnummer. Betalen aan de balie is ook mogelijk. Betalingsregelingen zijn volgens het OM alleen mogelijk voor mensen die nog niet onherroepelijk veroordeeld zijn.

Screeningsysteem Radex nu gekoppeld aan internationale opsporingsdatabase Interpol

Vervolg van pagina 1

Samenwerking
Minister Tjon vertelt dat dit project hieronder valt. Daarbij maakt hij duidelijk dat het bieden van zo goed mogelijke veiligheid aan de grens ‘verschillende lagen’ omvat, waaronder functionerende radars vallen, het hebben van voldoende middelen en personeel, sterk grenstoezicht in de vorm van patrouilles en een werkend screeningsstelsel op het vliegveld omdat daar de meeste mensen binnenkomen. Daarbij maakt hij duidelijk dat het ook draait om samenwerking tussen de verschillende justitiële departementen waar nu, volgens Tjon, op wordt gefocust. Voor dit huidige project werken het Korps Politie van het vliegveld samen met Interpol Aruba, de immi-

gratiedienst, de Koninklijke Marechaussee, Veiligheidsdienst Aruba, het Openbaar Ministerie, de kustwacht, Guarda Nos Costa en Gamma IT Solutions, het bedrijf dat het Radex-systeem van de douane onder zicht heeft.

Koninkrijkprotocol
Zoals deze krant al eerder schreef is voor het versterken van de controles aan de grens afgelopen februari een Koninkrijkprotocol tot stand gekomen. Dit protocol moet leiden tot een versterking van het grenstoezicht en mede Aruba beschermen tegen de situatie die zich in het buurland Venezuela afspeelt. Nederland is bereid hiervoor structureel geld en mensen in te zetten van de Koninklijke Marechaussee, Douane Nederland en de kustwacht. Het bedrag dat hiermee gemoeid gaat, is

30,5 miljoen euro (bijna 66,5 miljoen florin). In het protocol staat duidelijk dat de Caribische landen zelf verantwoordelijk blijven voor het beleid en de uitvoering van het grensoverzicht en dat de inzet van dit extra Nederlandse personeel geschiedt op basis van regelingen en voorschriften van deze landen. De samenwerking van de landen en de versterking van het grenstoezicht moeten leiden tot het tegengaan van smokkel in verdovende middelen, wapens en illegaal geld. Daarbij moet de samenwerking leiden tot een versterking van de informatie-uitwisseling, de bedrijfsuitvoering van de douane, het versterken van de politietaken op de luchthaven en op de maritieme grenzen en het tegengaan van illegale migratie, mensenhandel en mensensmokkel.

Premier waarschuwt voor ziekenhuisbeddentekort en hoogseizoen: ‘We zijn nog niet uit de coronacrisis’

ORANJESTAD — De hoeveelheid nieuwe besmettingen is gestabiliseerd maar we zijn nog niet uit de coronacrisis, stelde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren in een update. Een verminderde ziekenhuis-capaciteit wegens interne verhuizing zorgt ervoor dat men extra alert moet blijven op nieuwe besmettingen. Ook mag het toeristisch hoogseizoen niet in gevaar gebracht worden.

Het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) heeft de komende maanden te maken met een interne verhuizing vanwege renovatiewerkzaamheden. “Vanwege Covid-19 hebben we deze interne verhuizing maandenlang uitgesteld, maar het kost veel geld”, stelt Wever-Croes. “Elke week van uitstel kost een half miljoen florin en we kunnen het niet langer vooruitschuiven.”

Na de interne verhuizing komt het HOH tijdelijk 33 ziekenhuisbedden tekort. “Dus de druk op het ziekenhuis wordt groter en de capaciteit kleiner. Daarom willen we extra voorzichtig zijn in november”, zei de premier.

Hoogseizoen
Maar ook het toeristisch hoogseizoen, dat eind november van start gaat en doorloopt tot en met januari, wil de premier doorkomen zonder nieuwe coronamaatre-

Premier: ‘Er moeten beslissingen genomen worden anders verliezen we heel de AZV’

ORANJESTAD — Er is dringend een verandering nodig om kosten in de zorg terug te dringen, anders loopt het hele zorgstelsel gevaar. Dat zei premier Evelyn Wever-Croes (MEP) tijdens een persconferentie gisterochtend waarin zij onder meer de adviezen van het College Aruba financieel toezicht (CAft) van vorige week besprak.

Het gaat de goede kant op met Aruba, en de economie begint te groeien, maar het is nog niet zoals het moet zijn aldus de premier. “De financiële problemen zijn nog niet voorbij.” Ook op het gebied van gezondheidszorg, zegt de premier, en beaamt daarbij dat het CAft daar vorige week ook al zijn zorgen over uitte. “Om heel eerlijk te zijn, weten wij ook wel dat de uitgaven voor wat betreft gezondheidszorg zoals die er nu uitzien niet langer kunnen doorgaan. Anders lopen

we de kans dat we over twee of drie jaar de premies moeten verhogen of de pakketten moeten inkrimpen. Je moet een beslissing nemen, anders verlies je de hele AZV, en dat zal veel meer schade aanrichten aan de hele gemeenschap. We werken momenteel aan een plan van aanpak, om te kijken hoe we deze uitgaven gaan agenderen op korte termijn, middellange termijn, en op de lange termijn.” Eerder vorige week kondigde de minister van Gezond-

heid, Dangui Oduber (MEP), een nationaal preventieplan aan dat volgens hem ook zal bijdragen aan het terugdringen van de hoge kosten in de zorg op Aruba. Die kosten blijken volgens het Gezondheidsonderzoek Aruba 2016/2017 al tot de hoogste te behoren in de regio.

Besparingen onontkoombaar
Het CAft meldde tijdens de persconferentie vorige week dat het terugbrengen van de Landsbijdrage voor de AZV een belangrijk punt is. De organisatie stelde toen dat besparingen onontkoombaar zijn omdat de zorgkosten de komende vijftien jaar gaan stijgen tot zo’n 600 miljoen florin in 2035.

Taakstraf voor bedreigen minister-president

ORANJESTAD — De rechter heeft vorige week conform de eis van de officier van justitie een straf van dertig uur dienstverlening opgelegd aan de twee mannen die premier Evelyn Wever-Croes met de dood hebben bedreigd. Het tweetal uitte de bedreigingen op 29 december 2020 op Facebook, nadat de minister-president nieuwe maatregelen had aangekondigd in verband met de coronacrisis. Wever-Croes deed aangifte van deze bedreigingen.

Tijdens de behandeling van de zaak bracht de officier van justitie naar voren dat persoonlijke bedreigingen jegens de minister-president zorgvuldig worden onderzocht. De premier kondigde de coronamaatregelen eind vorig jaar aan in het belang van de volksgezondheid en in het belang van het land. Volgens de officier van justitie is er altijd ruimte voor kritiek, maar bedreigingen

uiten was van een geheel andere orde. Dergelijke uitlatingen vormden een ernstige inbreuk op de gevoelens van veiligheid van de minister-president en haar nabije omgeving. Daarom, aldus de officier, worden zulke bedreiging serieus opgevat. De minister-president werd indertijd om deze bedreigingen extra beveiligd. “Ons land verkeert in crisis en wij moeten moeilijke be-

slissingen nemen”, zei een aangeslagen Wever-Croes bijna een jaar geleden, nadat zij op de hoogte gesteld was van de bedreigingen jegens haar persoon. “Maar ik had nooit gedacht dat iemand zich op deze manier tegen mij zou richten.” De premier riep indertijd ‘sommige leden van de oppositie en verschillende media’ op hun opruimende toon wat te matigen. De maatregelen die overal ter wereld werden genomen om de pandemie te bestrijden, waren zeer ingrijpend, met soms grote persoonlijke gevolgen. Ook op Aruba leidden de coronamaatregelen tot hevige reacties, doorgaans geuit op sociale media als Facebook.

variant. Deze veroorzaakte veel schade, een piek in het aantal actieve gevallen en er zijn ook veel mensen overleden. Oktober begon met vier mensen op de intensive care in het HOH, en we sluiten de maand ook weer af met vier mensen op de ic in het HOH, maar er liggen ook nog elf personen op de ic in Colombia”, zegt de premier. “In de maand oktober zijn in totaal 47 mensen opgenomen in het HOH waarvan er dertien naar de ic moesten. Als ik dat vergelijk met september, toen moesten 69 mensen opgenomen worden, dus je ziet dat het beter gaat, maar we zijn nog niet uit de problemen.”

Vaccinatiegraad
Inmiddels is de vaccinatiegraad van de algemene populatie gestegen naar 76 procent, meldt de premier. “Van de vijftenzestigplussers is al meer dan 85 procent gevaccineerd, iets waar ik heel trots op ben. Maar er zijn mensen die nog steeds niet gevaccineerd zijn en ook zo’n 3000 mensen die hun eerste prik gehaald hebben maar geen tweede prik. Als je alleen de eerste prik hebt gehad, helpt dit je ook niet. Aruba rekent op je. De regering rekent op je. De kwetsbare mensen in de samenleving rekenen op je”, zei de premier.

“Het is ontzettend belangrijk om je te realiseren als we het einde van het jaar willen halen en op een beetje een normale en stabiele manier de feestdagen willen vieren, we goed voor onszelf moeten zorgen, gezonder eten en werken aan ons immuunsysteem. En laat je vaccineren. Dat is het enige wapen wat wij nog hebben en zich bewezen heeft de pandemie aan te kunnen en dat je er minder ziek van wordt.”

Halloween
De premier verwees gisteren ook naar de verscheidene Halloween-feesten die afgelopen weekend plaatsvonden en waar veel horecagelegenheden vervroegd gesloten werden door de politie. “Als ik zie wat er afgelopen weekend allemaal gebeurd is dan vraag ik me af welke woorden ik nog moet gebruiken om uit te leggen dat jij voor jezelf moet zorgen en voor je familie moet zorgen, ik kan dat niet voor je doen”, zei de premier.

Boot ongedocumenteerden aan land en een arrestatie in Seroe Colorado

ORANJESTAD — Het personeel van de Kust Surveillance van het Korps Politie Aruba (KPA) heeft vannacht een ongedocumenteerde gedetineerd naar een zoektocht bij Seroe Colorado. De persoon was er een van een groep ongedocumenteerden die eerder op de avond op een boot aan land kwamen nabij *Santana di Cacho*.

Dat bevestigde woordvoerder van het KPA, Lito Lacle, vanochtend aan de *Amigoe*. Andere media melden dat het zou gaan om een Spaanstalige man die bij de ingang van de fosfaatmijn verstoort zou hebben gezeten, en dat het niet bekend is of het gaat om de kapitein of een passagier. De zoektocht naar de overige inzittenden van de boot zette zich nog voort tot in de ochtend. Tot nog toe zijn er geen andere arrestaties geweest bevestigd Lacle, andere media melden dat er wel een aantal reddingsvesten in de omgeving is gevonden.

Lancering kinderboek 'Buchi Penchi Malo'

ORANJESTAD — Het kinderboek 'Buchi Penchi Malo' van schrijfster Esmeralda Tromp-Jacobs is gisteren gelanceerd in de gymzaal van Colegio Ora Ubao. Hierbij waren ook premier Evelyn Wever-Croes en Cultuur-minister Xiomara Maduro bij aanwezig, alsook Sportminister Endy Croes.

Het boek leert kinderen het belang van goed gedrag en zichzelf doelen moeten stellen, maar ook andere levenslessen, schrijft de minister van Cultuur, die ook blij is dat het boek uitkomt tijdens het 45-jarige bestaan van de orthografie van het Papiaments. De premier vertelde over de tijd dat zij in de eerste klas van Colegio Ora Ubao zat en graag boeken las. 'Boeken voeren je naar plekken waar je normaal niet komt en nemen je mee op avontuur.'

Dit is iets dat we zeker moeten meegeven aan onze kinderen, laat Wever-Croes weten en roept ouders, tantes en ooms, grootouders op om de waarde van lezen door te geven aan onze kinderen. 'Op die manier helpen we hen zelfvertrouwen te ont-

wikkelen en hun horizon te verbreden. Het thema van de kinderboekenweek is 'Jij kunt alles worden'. Dit is een krachtige boodschap die we de kinderen van ons land kunnen leren. Als je je hart en ziel ervoor inzet, kun je alles bereiken', aldus de premier.

Monument opgeknapt en overgedragen

ORANJESTAD — Het monumentale pand van ex-De Arend Petroleum Maatschappij is helemaal gereviseerd. Het Monumentenbureau heeft dit onlangs weer overgedragen aan de afdeling personeelszaken van de overheid (DRH), die erin gehuisvest is. Een bijzonder detail dat hersteld is in het project betreft de ontdekking van een stukje originele parketvloer, dat terugggebracht werd. Het pand heeft ook een aantal jaren de Aruba Tourism Authority (ATA) gehuisvest. Bij de overdracht was de directeur van het Monumentenbureau, Yvonne Webb-Kock, aanwezig alsook aannemer Larry Nedd van S&L Contractor.

Heeft u een ook bankrekening bij Aruba Bank?

Voeg Uitgeverij Amigoe Aruba aan uw lijst met begunstigden (**Payees List**) en betaal uw abonnement via de **Bill Payment optie!**

Vergeet niet uw **naam** en **adres** in de verplichte velden te vullen!

Directie Amigoe Aruba

Bo tin un cuenta di banco na Aruba Bank?

Agrega Uitgeverij Amigoe Aruba na bo '**Payees List**' y paga bo abonnement cu e opcion di '**Bill Payment**'.

No lubida di yen bo **number** y **adres** den e vakjes cu ta verplicht!

Directie Amigoe Aruba

Do you have an account at Aruba Bank?

Add Uitgeverij Amigoe Aruba to your Payees List and pay your subscription via the Bill Payment option.

Don't forget to fill in your name and adres in the required fields!

Management Amigoe Aruba

POH-health fair op Wereld Diabetes Dag

ORANJESTAD — Internationaal staat men op 13 november stil bij Wereld Diabetes Dag en om die reden organiseren de praktijkondersteuners van de huisartsen (POH) een zogenaamde ‘health fair’ op deze dag. Dit vindt van acht uur ’s ochtends tot twee uur ’s middags plaats bij de drive in-bioscoop.

Tijdens de health fair kan men terecht bij de POH’s om gratis een gezondheidscheck te ondergaan. Deze bestaat uit het controleren van het glucosegehalte in het bloed en de bloeddruk. Gedurende de dag wordt samengewerkt met Fundacion CVA Aruba die iedereen gratis weegt en de buikomvang meet. Daarbij zal Fundacion Diabetes Aruba (FDA) aanwezig zijn om mensen in te lichten over hun Prisma-cursus. Deze cursus is opgezet om mensen die met diabetes kampen te helpen hun ziekte te managen. Verder krijgt men tijdens de health fair informatie over gezond leven en bewegen en is er voor kinderen een speciale kidscorner ingericht.

Groot probleem

Diabetes is een groot probleem op het eiland. Onlangs schreef deze krant nog dat tussen 2015 en 2019 het aantal gebruikers van diabetesmedicijnen op Aruba met bijna 10 procent steeg. Volgens de Interna-

tional Diabetes Federation (IDF) is 15 procent van de Arubanen tussen de 20 en 79 jaar diabeet. Daarmee behoort Aruba tot de top-5 diabeteslanden in de Caribische regio. Oorzaken zijn vergrijzing, de toename van obesitas en het zich manifesteren van de ziekte op steeds jongere leeftijd, wat verband houdt met de sterken toename van obesitas onder jongeren, aldus huisarts en voorzitter Sharline Vis van FDA eerder in gesprek met deze krant.

Diabetes

Suikerziekte is een ziekte die zich uit in een gehalte van glucose (bloedsuiker) in het bloed boven de 7 millimol per liter. Als een arts dit diagnosticeert, wordt – afhankelijk van de gemeten waarde – doorgaans niet direct medicatie voorgeschreven, maar patiënten wordt geadviseerd hun leefstijl te veranderen. Als bij een tweede controle blijkt dat de bloedsuikerspiegel niet is gedaald, dan pas gaat een arts of specialist over

tot het voorschrijven van medicijnen. Daarnaast zijn er mensen met ‘prediabetes’ met een bloedsuikergehalte tussen de 6,1 en 6,9 millimol per liter. 90 tot 95 procent van de diabetespatiënten heeft diabetes type 2, wat vroeger ouderdomsdiabetes werd genoemd. Tegenwoordig worden echter ook steeds jongere mensen gediagnosticeerd met diabetes type 2. Overgewicht speelt een belangrijke rol bij het ontstaan van deze vorm van diabetes.

Sustainable Cities and Human Settlements Award

Bucuti wint VN-duurzaamheidsprijs

ORANJESTAD — Het Bucuti & Tara Beach Resort is een global award toegekend voor zijn inspanningen op het gebied van de United Nations Sustainable Development Goals. Tijdens de zestiende jaarlijkse bijeenkomst van het Global Forum on Human Settlements (GFHS) van het United Nations Environment Program werd afgelopen vrijdag aan de ceo en eigenaar van Bucuti, Ewald Biemans, de Sustainable Cities and Human Settlements Award uitgereikt in de categorie Global Low Carbon Ecological Scenic Spot.

Precies een jaar geleden won het Bucuti & Tara Beach Resort al de Global United Nations 2020 Climate Action Award for Climate Neutral Now. Nog niet eerder kreeg een hotel een prijs voor zijn klimaatneutrale bedrijfsvoering. Het Bucuti & Tara Beach

Resort werd voor het eerst klimaatneutraal in 2018. Het was toen het enige hotel in het Caribisch gebied dat klimaatneutraal gecertificeerd is, en werd daarvoor beloond met de Climate Action Award, uitgereikt tijdens de top van de World Tourism & Trade Conference, dat jaar gehouden in het Spaanse Sevilla. Door de uitreiking vorig jaar van de Climate Action Award aan het Bucuti & Tara Beach Resort werd de aandacht van het GFHS op Bucuti gevestigd, en nodigde het resort uit een beschrijving van zijn initiatieven op het gebied van duurzaamheid aan de selectiecommissie voor te leggen. Die was van de milieubewuste bedrijfsvoering van Bucuti kenmerkend zo onder de indruk dat het hotel nu voor het tweede opeenvolgende jaar een prestigieuze duurzaamheidsprijs krijgt uitgereikt, mede in de hoop andere hoteliers ertoe te bewegen zijn klimaatneutrale voorbeeld te volgen.

Conferentie 35 jaar Status Aparte in de maak

ORANJESTAD — Er komt een conferentie waarmee stilgestaan wordt bij het 35-jarige bestaan van de Status Aparte, ‘35 años di Status Aparte - Aruba ta di nos tur’. Dat kondigde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren aan. De conferentie wordt georganiseerd op 23 november van 09.00 tot 12.00 uur en is deels fysiek en deels virtueel.

Begin dit jaar werd ook nog even stilgestaan bij het 35-jarige bestaan van de Status Aparte met een serie uitzendingen, verzorgd door het ministerie van Cultuur. “Verschillende regeringen en parlementen hebben bijgedragen aan het succes waar we vandaag de vruchten van plukken”, zegt de premier. “We hebben er begin dit jaar ook even bij stilgestaan maar vanwege de pandemie kon het niet echt uitgebreid gevierd worden. We zijn nu aan het einde van het jaar en de coronamaatregelen zijn meer versoepeld. Daarom willen we een conferentie organiseren: ‘35 años di Status Aparte - Aruba ta di nos tur’. Het wordt een hybride conferentie waarbij een aantal mensen aanwezig kan zijn, maar vanwege Covid-19 kun je geen zaalvol hebben, dus tegelijkertijd wordt het ook live uitgezonden zodat iedereen er deel van kan uitmaken.”

Tijdens de conferentie is het tijd voor reflectie en analyse: waar waren we toen, zijn we nu en waar willen we naartoe als land, legt de premier uit. “De 35 jaar status aparte heeft ons land hier gebracht, maar hoe gaan we vormgeven aan de toekomst van Aruba en de Status Aparte?”

Er komen verschillende sprekers en panels aan de beurt om in te gaan op wat de Sta-

tus Aparte voor ons heeft betekend. Ook hoe Aruba zich economisch, sociaal, qua onderwijs en cultuur heeft ontwikkeld, enzovoorts. “We hopen te kunnen rekenen op de aanwezigheid van voormalige Arubaanse leiders want elk van hen heeft samen met de verschillende regeringen en parlementen bijgedragen aan ons succes”, aldus de premier. De komende weken wordt meer informatie bekend gemaakt over de conferentie.

Ursell Arends bezoekt Cas Marie

ORANJESTAD — Als minister die de taak heeft zich te ontfemen over ouderenzaken, bezocht Ursell Arends (Raiz) onlangs het verzorgingstehuis Cas Marie in Savaneta. Cas Marie is een dagverblijf voor ouderen met dementie en het vierde afgelopen september zijn vijftienjarig bestaan.

Croes werd er rondgeleid door coördinator Lisette Does, maakte kennis met het personeel, vrijwilligers en bezoekers, en kreeg uitleg over de werkzaamheden van de stichting. Ook sprak hij met een van de oprichters van Cas Marie, Boy Escalona, over het ontstaan van het centrum en de ontwikkelingen in de afgelopen vijftien jaar. Escalona ver-

telde over zijn persoonlijke ervaring met dementie, daar wijlen zijn echtgenote er al op hele jonge leeftijd mee te worstelen kreeg, wat toen als inspiratie diende om het project te starten. Does vertelde bovendien over haar observatie dat men op steeds jongere leeftijd dementie krijgt en ook dat het aantal mensen met dementie op Aruba in rap

tempo groeit waardoor de stichting de noodzaak ziet binnenkort de capaciteit uit te breiden om aan de vraag te voldoen. De stichting heeft als doel de levenskwaliteit van personen met dementie en hun familieleden te verbeteren. Zo kan men er terecht voor dagverblijf, informatie en ondersteuning, alsook voor een neuropsychologische testservice op verzoek van de specialist. Ook heeft de stichting een zogeheten ‘Dementie Café’ waar informatie bijeenkomsten gehouden worden over het onderwerp.

Anthony Rojer nieuwe directeur Utilities Aruba

ORANJESTAD — Na een open sollicitatieprocedure is Anthony Rojer vandaag benoemd tot directeur Utilities Aruba nv, het moederbedrijf van de utiliteitsbedrijven WEB en Elmar, die samen verantwoordelijk zijn voor de water- en elektriciteitsvoorziening op Aruba. Hij volgt daarmee Richard Eman op, die na bijna drie jaar in die functie vrijwillig ontslag nam.

Rojer, met een achtergrond in businessmanagement, finance en sales, was hiervoor management director bij

projectontwikkelaar Rosim Development nv. Rojer neemt verschillende grote projecten over van Eman. Een van die projecten is de fusie van WEB en Elmar, waar vooral bij WEB weerstand tegen was. Belangrijker nog is het decarbonisatieproject ‘net zero’, waarmee Aruba wil voldoen aan het Parijse Klimaatakkoord van 2015.

Volgens de akkoorden zou het eiland de CO2-uitstoot in 2050 tot nul gereduceerd moeten hebben.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

5			1		8			7
		4		7	9		1	
					4			
				5			4	9
		2				7		
8	5			6				
		7						
	6		4	2		9		
2			8		6			1

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

ZEE

De computer als rechter

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovan-derzee@gmail.com.

Er is niets op tv, geen voetbal op het programma en mijn vrouw is verdiept in een boek. Ik zou zelf kunnen gaan lezen, maar soms heb ik daar geen zin in. Dan zoek ik maar op mijn tablet naar aardige filmpjes. En dan kom ik vaak uit bij de Universiteit van Nederland. Vakmensen uit de wetenschap vertellen daar iets over hun bezigheden. Dat doen ze meestal heel goed, ze weten je te prikkelen tot nadenken. Dat prikkelen begint al bij de titel van het minicollege. Tast vanillelvla je hersenen aan? Hoe zorg je dat je bij het verdelen het grootste stuk van de taart krijgt? Ik bleef gisteren hangen bij een verhaal van Jaap van den Herik: kunnen computers rechters vervangen? Het schijnt dat hij in 1990 al eens beweerd heeft dat computers dat inderdaad kunnen, maar werd toen door velen uitgelachen. In dertig jaar is er

veel gebeurd, vooral op het gebied van kunstmatige intelligentie. Computerprogramma’s observeren de werkelijkheid, trekken conclusies en leren van hun fouten. Een schaakprogramma bijvoorbeeld. Door veel te schaken en te verliezen leert het programma en wordt steeds beter. Zo zou het in de

rechtspraak ook kunnen verlopen: je geeft de gegevens van een zaak door aan de computer en die stelt vervolgens een straf vast. Dat klinkt raar, maar het is volgens Van den Herik precies wat rechters zelf ook doen. Ze horen aan wat een zaak precies inhoudt en duiken dan de geschiedenis in. Ze kijken naar vergelijkbare rechtszaken. Daarvoor bestaan hele boekwerken en databestanden. De straf bepalen ze vervolgens door hun zaak te vergelijken met andere zaken in het verleden. Dat kan een computer en een programma met kunstmatige intelligentie veel beter. Mensen maken fouten, mensen zien dingen over het hoofd, de computer doet dat niet. Het programma kan in dat opzicht de rechter vervangen: dit was in het verleden de straf, de zaak waar het om gaat heeft een paar andere aspecten, dus dit wordt de straf. Helemaal vervangen zal hij die rechter niet, want die moet vervolgens kritisch kijken naar de uitkomst. Er zitten wel gevaren in. Huidskleur of afkomst zal in het verleden een rol ge-

speeld hebben bij het bepalen van een strafmaat. Klassenjustitie kwam ook voor. Als we niet oppassen zal het programma die gegevens als maatstaf voor de straf blijven gebruiken. Zo komen we er nooit van af. Dertig jaar geleden waren de ideeën van Van den Herik misschien lachwekkend, tegenwoordig kunnen we ze serieus nemen, al moeten we voorzichtig blijven. De rechter raakt niet buiten beeld. Er is natuurlijk veel meer mogelijk. Je laat een computerprogramma eerst schilderijen bestuderen. Vervolgens richt je de camera op de werkelijkheid en drukt op een knop met Van Gogh of Rembrandt en voila, een nieuw kunstwerk is geboren. Hetzelfde moet mogelijk zijn met al die verhaaltjes die ik geschreven heb. Voer ze aan een computerprogramma, geef wat actualiteit in en een nieuwe column staat in de tekstverwerker. Ik vind het idee niet zo aantrekkelijk en u blijft met mij opgescheept zitten. Als ik het tijdelijke voor het eeuwige heb verwisseld, blijft de computer maar verder produceren.

MB ‘ob-vrij inkopen’ stelt niets voor

WILLEMSTAD — Cruisetoeristen kunnen belasting-vrije aankopen blijven doen tijdens hun verblijf op Curaçao. Dit staat in een Ministeriële regeling getiteld ‘Tijdelijke Regeling tax free winkelen’ welke op 11 oktober in werking is getreden, maar waar nu pas door de regering publiciteit aan wordt gegeven. De *Amigoe* schreef hier reeds eerder over. Het bedrijfsleven reageert niet erg enthousiast.

door Norman E. Serphos

De taxfree-regeling is niet nieuw. De oude regeling is met de officiële bekendmaking met twee jaar verlengd. “Niets nieuws onder de zon”, zo verklaarde ondernemer Mahesh Mukhi vanmorgen aan de *Amigoe*. Het is eigenlijk ook niets bijzonders. Slechts een handjevol ondernemingen in Punda doen met het project mee. De eisen om aan de regeling te voldoen zijn te hoog en verder kunnen de cruisetoeristen niet accijnsvrij-inkopen doen, maar gaat het alleen om de OB die zij niet hoeven te betalen. Dat is niet genoeg. Wij kunnen dit heel moeilijk verkopen”, zo verklaarde hij desgevraagd. Verder stelt Mukhi dat de regeling alleen voor cruisetoeristen geldt. “Dat zet geen zoden aan de dijk. De stayover-toeristen geven het meeste geld uit op ons eiland. De regeling moet eigenlijk voor hun gelden. Klanten komen

de winkels binnen en verwachten net als cruisetoeristen ook OB-vrij inkopen te kunnen doen. “Wij moeten dan nee verkopen omdat de regeling alleen voor cruise-toeristen geldt. Een lastige zaak. De regeling moet snel hervormd worden. De overheid is van onze kritiek op de hoogte”, aldus Mukhi. Ook Billy Jonckheer van de Kamer van Koophandel (KvK) is niet onder de indruk. Hij bevestigt dat met minister van Financiën Javier Sylvania is gesproken om behalve OB-vrij, ook de toeristen de producten accijnsvrij te kunnen verkopen. “Daar hebben de winkeliers wat aan. Op dit moment geven cruisetoeristen amper 80 dollar per toerist uit op Curaçao. Op Sint Maarten is de uitgave per cruisetoerist ruim 200 dollar per persoon. Alleen omdat op Sint Maarten wél tax- en dutyfree wordt verkocht. Wij vallen buiten de boot. Curaçao is veel te duur voor de cruise-

Ondernemers die van de Belastingdienst ob-vrije goederen aan cruisetoeristen mogen verkopen, moeten dit logo op hun deur plakken. In Punda zijn het slechts een handjevol ondernemingen die aan het project meedoen. Het is de moeite niet waard, zo meent ondernemer Mukhi.

toerist. Wij als KvK hebben de hoop dat er snel een nieuwe regeling op tafel komt en waarbij wél rekening wordt gehouden met tax- én duty-free.”

Jonckheer hoopt spoedig weer met de minister om de tafel te kunnen zitten om

de tax- en dutyfree-regeling erdoor te krijgen. Aan wat nu op tafel ligt, hebben de ondernemers weinig. De tijdelijke regeling moet snel van tafel en dat moet de weg vrijmaken voor een regeling waar de ondernemers echt iets aan hebben”, aldus de KvK-voorzitter.

Covid-steun kost 70 miljoen gulden

WILLEMSTAD — De Covid-steun die tot en met december loopt, heeft de Curaçaose regering 70 miljoen gulden gekost, meldde secretaris-generaal Etienne van der Horst van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw). Om dit aflopende hulpprogramma te vervangen, is de overheidsdienst recentelijk begonnen met een wegwijsersproject voor werklozen.

Het Soaw is in oktober van start gegaan met de evaluatie van het hulpprogramma van de regering, dat werd ingesteld na de uitbraak van Covid-19 in maart vorig jaar. Dit programma ging van start met het verstrekken van voedselpakketten.

Het hulpprogramma werd vervolgens uitgebreid met financiële steun aan minderbedeelden, onderstandtrekkers en mensen die kort voor en tijdens de pandemie hun baan waren kwijtgeraakt. Soaw nam na verloop van tijd ook het hulpprogramma over van het Rode Kruis Curaçao dat met Nederlandse fondsen werd bekostigd. De financiële steun bestaat uit voedselpasjes voor min-

derbedeelden, onderstandtrekkers en werklozen, terwijl kortwerklozen ook een financiële tegemoetkoming ontvingen. Soaw stortte maandelijks en afhankelijk van de grootte en situatie van een familie tussen de 300 en 450 gulden op de voedselpasjes. Kortwerklozen kregen 1000 gulden per maand overgemaakt.

Soaw was van plan de Covid-steun stop te zetten. De nodige financiële middelen ontbraken. De overheidsdienst en het ministerie van Financiën wisten echter fondsen vrij te maken voor het hulpprogramma tot eind dit jaar. Voor de resterende maanden is een bedrag van 16 miljoen gulden steun gemoeid.

Wegwijsersproject

Van der Horst meldde dat tijdens het afbouwen van de Covid-steun het Soaw met een wegwijsersproject voor werklozen komt. Dit betekent dat dit ministerie de burgers die hun baan zijn kwijtgeraakt vóór en tijdens de pandemie zal proberen te helpen bij hun herintreding op de arbeidsmarkt.

In dat verband werd donderdag gestart met een nieuwe registratie van werklozen. Ze worden opgeroepen zich te melden bij het Soaw. Het plan is ook om herscholingsprojecten voort te zetten dan wel nieuwe te entameren.

Er zal geprobeerd worden om lokale bedrijven ervoor warm te krijgen om deze werklozen tijdelijk in dienst te nemen.

Tot slot gaat het ministerie over tot publicatie van uiteenlopende vacatures alvorens buitenlandse werknemers door lokale bedrijven te laten aantrekken.

‘Liquiditeitssteun nog altijd urgent, vooruitzichten positief’

WILLEMSTAD — Curaçao heeft aan vijf voorwaarden voldaan, waardoor het in aanmerking is gekomen voor de zevende tranche liquiditeitssteun van 76 miljoen gulden. Een verzoek van 323,7 miljoen was eind augustus ingediend voor het vierde kwartaal van dit jaar. “Hoewel Curaçao zich nog in een diepe crisis bevindt die zich vertaalt in grote liquiditeitsstekorten die urgent moeten worden aangevuld, zijn er wel belangrijke resultaten behaald, welke de vooruitzichten positief beïnvloeden.”

Dat allemaal lichtte de minister van Financiën, Javier Sylvania (MFK), afgelopen weekende toe. Curaçao heeft voor wat betreft 2021, tot en met september, reeds een bedrag van 168 miljoen aan liquiditeitssteun ontvangen.

Het aanleveren van een plan van aanpak voor de beheersmaatregelen met betrekking tot het schommelfonds was één van de voorwaarden waar de regering van Curaçao, bijgestaan door haar Hervormingscommissie, aan moest voldoen om in aanmerking te komen voor een nieuwe som geld, waarover de Rijksministerraad (RMR) afgelopen vrijdag positief besliste. Het College financieel toezicht (Cft) heeft recent aangegeven dat het ingeleverde plan van aanpak ‘van voldoende kwaliteit is’. “Het voormelde houdt in dat een correcte en stipte uitvoering ertoe zal leiden dat het schommelfonds gedurende 2022 en 2023 in evenwicht kan worden gehouden zonder aanvullende storting van uit de Landskas”, aldus de Financiën-minister.

Plannen van aanpak

Nederland wilde ook de nodige hervormingen zien bij de belastingdienst op Curaçao. De plannen van aanpak daarvoor moesten worden vastgesteld, niet alleen van de belastingdienst maar ook van het gehele stelsel. Met de betrokken Nederlandse entiteiten, de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) en het ministerie van Financiën, is nu overeenstemming bereikt over de inhoud en implementatie van die plannen.

Daarnaast moest ook een plan van aanpak worden ingeleverd voor het terugdringen van de verliezen van het Curaçao Medical Center (CMC) om in aanmerking te komen voor liquiditeitssteun. Een geactualiseerde versie van voormeld plan zal op korte termijn met TWO worden besproken. Uiterlijk 15 november dient dat gereed te zijn.

Uitvoeringsagenda
Inmiddels is de vierde uit-

voeringsagenda voor de periode van 1 oktober tot 31 december vastgesteld, hetgeen waar Nederland ook om vroeg. Het inhoudelijk in lijn brengen van de concept-wetgeving met betrekking tot de maximering van de inkomens van topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector met de besluiten van de RMR kon ook afgevinkt worden. Het formaliseren van de wetgeving zal onderdeel blijven van de uitvoeringsagenda.

Het Cft heeft de liquiditeitsbehoefte voor het vierde kwartaal vastgesteld op basis van de door Curaçao op 26 augustus aangeleverde liquiditeitsprognose voor het jaar 2021. Hierin zijn de realisatiecijfers tot en met juli 2021 verwerkt. Het Land Curaçao heeft op 26 augustus 2021 een verzoek voor liquiditeitssteun van 323,7 miljoen gulden ingediend voor het vierde kwartaal 2021.

Op dat moment was over de toekenning van 92,5 miljoen aan liquiditeitssteun, betreffende het tweede deel van de zesde tranche, nog niet besloten. Het besluit over de toekenning van dit bedrag is pas op 31 augustus genomen, waarna dit bedrag op de bankrekening van het Land Curaçao is gestort, in de eerste week van september. “Hierdoor was dit bedrag ten tijde van het liquiditeitsverzoek op 26 augustus jl. nog niet in het liquiditeitssaldo verwerkt”, aldus Sylvania.

Op basis van de eind augustus bekende cijfers inzake het schommelfonds is een aanvullende lands-

bijdrage van 88 miljoen gulden opgenomen in de liquiditeitsprognose van het vierde kwartaal. Na 26 augustus zijn de geactualiseerde cijfers 2021 van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) inzake het schommelfonds ontvangen. “Het schommelfonds zal naar de huidige verwachting van de SVB niet negatief worden per ultimo 2021. De SVB verwacht een positief saldo in het schommelfonds aan het einde van dit jaar van 21 miljoen gulden. Met het Cft is afgesproken dat het schommelfondsproblematiek in de komende periode verder zal worden besproken.”

Naast het voornoemde heeft over de periode augustus en september een positievere liquiditeitsmutatie plaatsgevonden dan aanvankelijk geïmpreciseerd, stelt de minister van Financiën. Namelijk 39 miljoen gulden positiever. Dit is volgens hem te danken aan hogere belastinginkomsten (als gevolg van onder andere de compliance werkzaamheden) en een naar eigen zeggen ‘beheerst uitgaavenpatroon’. Sylvania in zijn bericht op social media: “Rekening houdend met de ontvangst van het tweede deel van de zesde tranche, een positief saldo schommelfonds en de positieve tendentie zoals blijkt uit de werkelijke cijfers van augustus en september, is de liquiditeitsbehoefte voor het vierde kwartaal opnieuw geïmpreciseerd.”

De geactualiseerde liquiditeitsbehoefte komt op 78,1 miljoen gulden. Dit bedrag komt in totaal nagenoeg overeen met de door het Cft geadviseerde 76 miljoen en is met het Cft gedeeld. De werkelijke liquiditeitsmutaties inzake het vierde kwartaal 2021 zullen in de komende periode met het Cft worden besproken ter bepaling van een eventuele liquiditeitsbehoefte voor het eerste kwartaal 2022.”

Sculpturen in Gallery Alma Blou

WILLEMSTAD — De Cubaanse kunstenaar Angel Luis de la Rosa González exposeert momenteel in Gallery Alma Blou in Landhuis Habaai. De expositie heet ‘Retos’ oftewel uitdagingen. Zaterdagmiddag vond de officiële opening plaats. De bijzondere expositie van sculpturen is tot 13 november te bezoeken.

Foto's: Edsel Simbo

Porto Kòrsou met fonds voor herontwikkeling Isla-terrein

WILLEMSTAD — De organisatie Porto Kòrsou heeft een sociaal fonds gelanceerd voor de herontwikkeling van het terrein van de Isla-raffinaderij, gelijk aan het vroegere streven van Green Town Foundation. Via het fonds wil de nieuwe ontwikkelingsmaatschappij een deel van de opbrengsten gebruiken om rendement te genereren, dat via dividend-uitkeringen ten behoeve komt van de Curaçaose bevolking.

Voorheen wilde ook Green Town Foundation het Isla-terrein ontwikkelen en deze, via hetzelfde systeem van crowdfunding, proberen te realiseren. Vorig jaar september werd nog het Green-Town Development Company opgericht.

Nu dient Porto Kòrsou zich aan met hetzelfde doel om het Isla-terrein te herontwikkelen. De bestuursleden van deze nieuwe organisatie zijn de oprichters van de Green Town Foundation en het GreenTown Development Company (GDC). Het gaat om Orlando Meulens, Ronald van Sluisveld, Marc Arnold en Sven Rusticus. Met de lancering van het sociaal fonds wil Porto Kòrsou de ‘inwoners van Curaçao jaarlijks helpen aan een extra inkomen hieruit: “Het Porto Kòrsou Sociaal Fonds zal ook een deel van haar gelden herinvesteren in Curaçao om daarmee economi-

sche groei te stimuleren en de autonomie van het land te bevorderen.”

Porto Kòrsou streeft na dat iedere Curaçaose inwoner vanaf het jaar 2035 een uitkering uit het fonds kan verwachten. “Sociale fondsen worden vaker gebruikt om ervoor te zorgen dat bevolkingen kunnen meeprofiteren van inkomsten uit lokale economische activiteiten. Bekende bestaande fondsen zijn het Alaska Permanent Fund en het Noorse Government Pension Fund, waarin winsten uit de olie- en gaswinning worden beheerd die ten goede komen aan inwoners van respectievelijk Alaska en Noorwegen”, meldt de nieuwe ontwik-

kelingsmaatschappij in een persbericht. Verder zet het bestuur van Porto Kòrsou uiteen dat het bestaat uit een consortium van bedrijven en als doel heeft de sociale welvaart van Curaçao te verbeteren door het ontwikkelen van duurzame economische activiteiten. Deze activiteiten moeten nieuwe banen, economische groei en een verhoging van de overheidsinkomsten creëren. De herontwikkeling van het terrein van de Isla-raffinaderij is hét sleutelproject van Porto Kòrsou. Duurzame projecten hierbinnen zijn de ontwikkeling van: een recyclingcentrum, een afvalenergiecentrale, duurzame scheepsontmanteling,

jachthavens voor reguliere en superjachten, duurzame visserij en innovatieve landbouw. Hiermee wordt getracht meer zelfredzaam te creëren en minder tot niet meer afhankelijk zijn van fossiele grondstoffen.

Tot slot meldt Porto Kòrsou dat de ontwikkelingsmaatschappij haar basis zowel op Curaçao als in Nederland heeft. “Al meer dan tien jaar werken leden aan de herontwikkelingsplannen van het raffinaderijterrein, samen met internationale specialisten op het gebied van duurzame, stedelijke en economische ontwikkelingen. Om te kunnen beginnen heeft Porto Kòrsou medewerking van de Curaçaose overheid nodig.”

Een impressie van Porto Kòrsou.

Politieagenten aangeklaagd voor vragen om steekpenningen

PHILIPSBURG — Twee leden van het Korps Politie Sint Maarten (KPSM), die tijdens het weekeinde werden gearresteerd, worden verdacht van het vragen om steekpenningen, misbruik van functie en het bekendmaken van vertrouwelijke informatie aan een derde partij.

De aanhouding van de twee agenten, een man en een vrouw, is verlengd. De rechter-commissaris zal hun aanhouding de komende dagen nader bekijken. De aanhoudingen zijn zaterdag en zondag verricht door de Landsrecherche. De agenten werden vervolgens op bevel van KPSM-politiefchef Carl John uit hun functie geschorst. Volgens de officier van justitie

hebben KPSM-functionarissen snel actie ondernomen 'in deze zeer ernstige zaak waarbij twee van zijn functionarissen waren betrokken. Na ontvangst van de klacht is er direct een onderzoek gestart. Toen bleek dat politieagenten mogelijke verdachten waren, werd de zaak overgedragen aan de Landsrecherche voor verder onderzoek. Het Openbaar Ministerie (OM)

stelt dat KPSM adequaat heeft gehandeld toen bleek dat twee van haar agenten mogelijk betrokken waren bij criminele activiteiten. "KPSM heeft snel en volledig meegewerkt aan de uitvoering van het onderzoek door de Landsrechercheurs, waardoor volledige transparantie is gewaarborgd." Deze zaak zal grondig worden onderzocht, zo maakte het OM bekend. "Op basis van de uitkomst van het onderzoek zullen serieuze en definitieve maatregelen worden genomen. Op dit moment heeft het Openbaar Ministerie geen concreet bewijs dat de individuele agen-

ten steekpenningen hebben gevraagd aan andere personen, noch zijn er aanwijzingen dat andere politieagenten bij dit incident betrokken waren." De Landsrecherche doet onderzoek naar strafbare feiten gepleegd door ambtenaren, waaronder de politie. De organisatie doet onder meer onderzoek naar corruptie, machtsmisbruik, vriendjespolitiek en professioneel wangedrag op basis van feiten en gedragingen met betrekking tot overheid, personen of rechtspersonen die betrokken zijn bij of uitvoering geven aan publieke taken.

OLB gaat alle diensten onder één dak aanbieden

KRALENDIJK — Begin 2022 gaat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) al zijn diensten onder één dak aanbieden. Het gaat dan om betaaldiensten, verzoeken, vergunningen, applicaties, informatie, enzovoort. Om dit te bewerkstelligen wordt er gewerkt aan een Centrum voor Dienstverlening, een zogenoemd KCC (Klant Contact Centrum).

De bedoeling is dat inwoners naar het Centrum voor Dienstverlening komen om al hun overheidszaken onder één dak te regelen. Het centrum zal gekenmerkt worden door dienstbaarheid en proactiviteit. Dit houdt in dat voordat documenten, zoals identiteitskaart of vergunning, verlopen zijn, de persoon een hiervan een kennisgeving ontvangt zodat hij/zij deze tijd kan vernieuwen.

Het Centrum voor Dienstverlening gaat ook functioneren als E-loket. Als iemand niet persoonlijk langs kan komen, kan te regelen. Het centrum zal gebuikgemaakt worden van bellen, whatsappen of chatten met het Centrum voor Dienstverlening. Het centrum biedt de mogelijkheid om online te zien wat de status van het verzoek of de documenten is. Het portaal van het Centrum voor Dienstverlening gaat mibonei-

ru.com heten en is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar via elk digitaal apparaat.

Voor ouderen en personen met een fysieke beperking zal het Centrum voor Dienstverlening de overheidsdiensten thuis of bij de zorginstelling aanbieden. Het Centrum voor Dienstverlening komt met bewustwordingscampagnes over hoe digitale systemen te gebruiken en zal ook trainingen verzorgen met betrekking tot het gebruik van de digitale systemen of hoe mensen zich kunnen aanmelden voor de diensten van het OLB. In de begroting voor 2022 zijn fondsen opgenomen om het

Centrum voor Dienstverlening te kunnen inrichten. Dit project maakt deel uit van het digitaliseringsproces van het ambtelijk apparaat en zal ervoor zorgen dat burgers sneller klaar zijn, zo stelt gedeputeerde van economische ontwikkeling Hennyson Thielman in een persbericht van het OLB

Het OLB voorziet dat met de invoering van dit Centrum voor Dienstverlening, de dienstverlening aan de Bonaireaanse gemeenschap beter gaat worden. De diensten zullen toegankelijk en gemakkelijk zijn en de status van alle verzoeken zal op elk moment bekend zijn.

Bonaire

IN HET KORT

Motorfiets in beslag genomen

Op de Kaya Andres A. Emerenciana vond zondag omstreeks 20.00 uur een aanrijding plaats tussen een auto en een motorfiets. Bij aankomst van de patrrouille bleek dat de bestuurder van de motorfiets door onbekenden naar het ziekenhuis was gebracht. De motorfiets is in beslag genomen voor verder onderzoek.

Vrouw aangehouden

Een 31-jarige vrouw met initialen J.A.S. werd gisterochtend vroeg aangehouden bij een woning aan de Kaya Ancela. De verdachte werd betrapt toen zij de linker spiegel van de auto van de bewoner van de woning had vernield. De auto stond op het erf van de woning geparkeerd.

Aanrijding

Op de Kaya Korona vond vrijdag omstreeks 18.20 uur een aanrijding tussen twee auto's plaats. De weg werd even afgezet zodat de diensten hun werkzaamheden rustig konden uitvoeren. De mede inzittende van één van de auto's werd met de

ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling.

Diefstal bij duiklocatie

Vrijdag werd aangifte gedaan van diefstal vanaf het strand van de duiklocatie '1000 steps'. Onbekenden hebben onder andere een iPhone 11 pro, een Go pro camera, een Apple horloge en contant geld meegenomen vanuit tassen die op het strand stonden. De daders hadden de tassen in de struiken dicht bij het strand achtergelaten. De diefstal vond plaats terwijl één van de eigenaren even niet in de buurt van de tassen was. De zaak wordt onderzocht.

Diefstal scooter

Bij de politie werd vrijdag omstreeks 09.50 uur aangifte gedaan van diefstal van een blauwe scooter van het merk Peugeot, model V-Click, met kentekennummer MF-1265. De scooter stond op het stuurslot aan de voorzijde van een woning aan de J.A. Abraham Bulevar en werd tussen donderdag en vrijdag door onbekenden meegenomen. De zaak wordt onderzocht.

WILLEMSTAD — De opening van een dialysecentrum in het Adventziekenhuis te Damacor is volstrekt onverantwoord. Dat stelt Gustavo 'Vito' Koeijers vanochtend resoluut namens het Medisch Stafbestuur (MSB) van het Curaçao Medical Center (CMC). De MSB-voorzitter meldt dat dit standpunt met brieven aan de Inspectie Volksgezondheid en de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) kenbaar is gemaakt.

Koeijers: "Wij twijfelen aan de juistheid van de beslissing zoals genomen door de Inspectie van Volksgezondheid en dat is

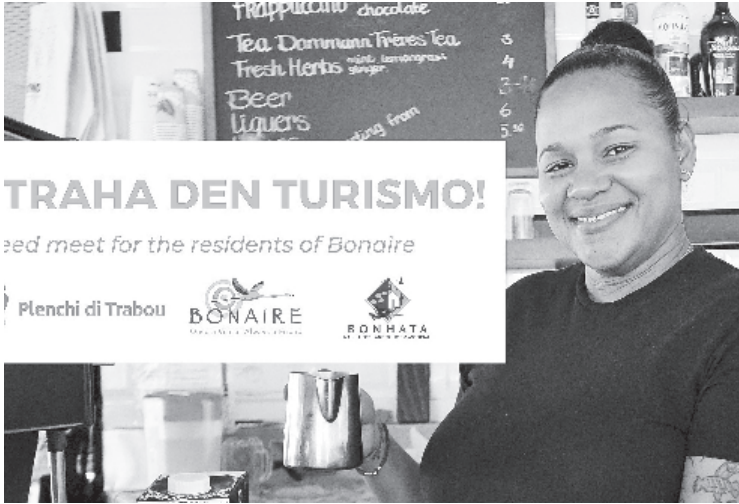
'Speedmeet' om lokale werkzoekenden en werkgevers in toerismesector samen te brengen

KRALENDIJK — De toerismesector op Bonaire heeft te kampen met personeelstekorten. Hierdoor raken veel ondernemers in de problemen. Met het hoogseizoen voor de deur dienen deze tekorten snel verholpen te worden. Daarom bundelen Plenchi di Trabou, Tourism Corporation Bonaire (TCB) en Bonaire Hotel and Tourism Association (Bonhata) de krachten om werkzoekenden en werkgevers samen te brengen tijdens een speedmeet op 11 november.

Er is onder meer een tekort aan personeel voor housekeeping, keuken, bar en bediening. De drie organisaties hebben de voorkeur om de vraag naar personeel in te vullen met werkzoekenden van het eiland. Daarom hebben zij samen gezocht naar oplossingen op de korte termijn. Zo ontstond het idee om een speedmeet met de titel 'Ban traha den Turismo' te organiseren. Daarnaast blijven de partijen samenwerken aan oplossingen voor de lange termijn, zodat er voldoende gekwalificeerd lokaal personeel op het eiland voorhanden is om tegemoet te komen aan de vraag in de groeiende toerismesector.

Speedmeet

De eerste speedmeet in de toerismesector is op 11 november van 10.00 tot 14.00 uur bij Jong Bonaire (Kaya Simon Bolivar 16). Tijdens

deze speedmeet ontmoeten werkzoekenden en werkgevers elkaar op één locatie. Hier kunnen zij op een snelle manier zoeken naar een match. Als deze match er is, wordt er een vervolgafpraak gemaakt. Plenchi di Trabou organiseerde al meerdere malen met succes een speedmeet in andere sectoren, waarbij veel werkzoekenden een betaalde baan vonden en vacatures werden ingevuld.

Door lokale werkzoekenden tijdens de speedmeet direct te koppelen aan horecabedrijven op Bonaire, beogen Plenchi di Trabou, TCB en Bonhata het aantal lokale professionals in de toerismesector te vergroten. Hiermee worden ondernemers voorzien van goed en duurzaam personeel en kunnen lokale werkzoekenden geplaatst worden op betaalde banen. Zo draagt de speed-

meet bij aan zowel de dringende vraag naar personeel vanuit de toerismesector als aan het vergroten van de kansen van werkzoekenden op het eiland.

Aanmelden

Werkgevers uit de toerismesector die personeel zoeken, kunnen zich direct aanmelden. Ook werkzoekenden die geregistreerd staan bij Plenchi di Trabou en andere lokale mensen die geïnteresseerd zijn in werken in de horeca- en toerismesector, kunnen zich opgeven voor de speedmeet op 11 november. Werkgevers en werkzoekenden kunnen zich aanmelden door een e-mail te sturen naar speedmeet@plenchiditrabou.com. Voor vragen of meer informatie kan men ook terecht bij het team van Plenchi di Trabou via: +599-715 8346.

Medisch Stafbestuur CMC:

Dialyse bij Advent Damacor volstrekt onverantwoord

Foto: John Jairo Herrera

Het Advent Ziekenhuis op Damacor:

nog zacht uitgedrukt. Wij zijn van mening dat dit niet klopt. De redenen waarom wij vinden dat dialyse – verder met alle respect naar het Advent ziekenhuis te Damacor toe – op deze locatie onverantwoord is, is uitvoerig met brieven toegelicht. De laatste maal was dit in maart van dit jaar."

Het MSB reageert mede op uitspraken van inspecteur Sirving Keli van de Inspectie Volksgezondheid, zoals afgelopen zaterdag in deze krant belicht. In het artikel 'Dialysecentrum Advent Damacor draait met de nodige vergunningen', verklaarde Keli onder meer dat in mei, voorafgaand aan de opening van het dialysecentrum in Advent te Damacor, de Inspectie Volksgezondheid 'de voorgenomen protocollen en de apparatuur beoordeeld heeft op de geldende kwaliteitseisen en de start daarvan heeft goedgekeurd'. Koeijers: "Deze goedkeuring druist in tegen alle internationale en lokaal geldende – door de inspectie zelf geaccepteerde afspraken/standaarden. Dit is geen wijze beslissing omdat men een drietal zaken hiermee bewerkstelligt: men creëert onnodig risico bij de behandeling van deze patiënten, men gaat hiermee voorbij aan het feit dat er op dit moment reeds voldoende dialysetoelen op het eiland voorhanden zijn binnen het samenwerkingsverband tussen de benodigde

vakspecialisten van het CMC en het Curaçao Dialyse Centrum (CDC) in Otrobanda dat in de nabijheid van het CMC gevestigd is, en zorgt van een onnodige versnippering van de zorg."

Onvoldoende ondersteuning

Koeijers benadrukt dat dialysepatiënten conform de 'ASA-classificatie' (ASA Physical Status Classification System) in de derde schaal worden ingedeeld. Deze classificatie wordt wereldwijd gebruikt en dient ertoe het anesthesierisico in te schatten. "Een ASA 3-patiënt is een patiënt met een ernstige aandoening, zoals diabetes. Daarbij komt kijken dat men bij de behandeling daarvan, bij levensbedreigende complicaties zoals bijvoorbeeld een bloeding, onmiddellijk adequate zorg moet kunnen bieden. En dus over een Intensive Care (ic) moet beschikken op locatie alsmede over de nodige aanvullende vakspecialisten, zoals een oncoloog, neuroloog et cetera. Stel er gaat iets onverhoopt mis op Damacor, dan betekent dit dat men met ambulances moet gaan rijden om de patiënt op de ic van het CMC te krijgen, omdat er dan op locatie onder meer onvoldoende ondersteuning aan vakspecialisten voorhanden is. Men neemt dus onnodig risico bij patiënten die ASA 3-geclassificeerd zijn, die een hoger risico op complicaties hebben."

Hij legt uit dat als er zich een complicatie voordoet bij een patiënt bij het CDC, deze ook naar het CMC wordt overgebracht, waar het een betrekkelijk korte afstand betreft.

Volume aan patiënten

Koeijers stelt ten aanzien van een 'onnodige versnippering van zorg' dat men nu uit de bestaande patiëntenpool zal putten. "Bij dit soort behandelingen is het juist wenselijk dat men een volume aan patiënten heeft waarmee men met de opgedane ervaring, de routine, de zorgverlening op hoog kwalitatief niveau houdt. Daarvoor is als het ware een 'critical mass' nodig. Het is dus onzinnig om nu, terwijl men over voldoende stoelen beschikt, uit deze patiëntenpool te putten en onnodig risico te nemen."

Koeijers wijst op nog iets anders: "Reeds in 2016 is een studie verricht door een Nederlandse hoogleraar, die daarover ook heeft gerapporteerd en advies heeft uitgebracht. Hierop heeft de inspectie het advies ter harte genomen, en aan de hand daarvan dit soort criteria opgesteld. Er lijkt nu iets met vergunning en de beoordeling niet te kloppen. De inspectie is nu in de toetsing 180 graden gedraaid. Nogmaals, dit is onverantwoord."

Online Study Fair helpt leerlingen met studiekeuze

KRALENDIJK — Ook dit jaar wordt er weer een Online Study Fair georganiseerd voor de zes Caribische eilanden van het Koninkrijk. Op 15, 17 en 26 november vinden er presentaties van hogescholen en universiteiten plaats, en op 20 november zijn er online-workshops. De study fair is open voor iedereen die zich aan het oriënteren is op een studiekeuze. Zorg er dus voor dat je erbij bent!

De Online Study Fair is vorig jaar voor het eerst georganiseerd vanwege Covid-19. Dit is zo goed bevallen dat het ook dit jaar online wordt georganiseerd. Op deze manier zijn alle presentaties van hogescholen en universiteiten van de eilanden, van Nederland en van de USA/Canada voor alle leerlingen beschikbaar op de eilanden. Op dit moment hebben al meer dan vijftig organisaties zich aangemeld. Rosemarijn de Jong, coördinator,

legt uit waarom het evenement weer online georganiseerd wordt: "Voorheen vonden hogescholen het soms een grote investering om voorlichting te komen geven op de eilanden, zeker op de kleine zoals Bonaire. Een presentatie online organiseren is veel makkelijker waardoor er zich veel meer opleidingen hebben aangemeld. Daarnaast zien we dat opleidingen veel vaker Caribische

studenten aan het woord laten. Hierdoor wordt de voorlichting veel persoonlijker en kunnen de leerlingen op de eilanden precies de vragen stellen waar ze zelf mee rondlopen. Omdat we dit evenement organiseren voor alle zes de eilanden, zijn we verdergegaan onder een nieuwe naam: Study Choice Caribbean."

Voor het voorlopige programma en aanmelding,

bezoek studychoicecaribbean.com. Geïnteresseerden voor de onlinepresentaties kunnen zich registreren. De presentaties vinden plaats op de genoemde data van 08.00 tot 14.00 uur; de workshops op zaterdag 20 november beginnen om 09.00 uur. Degenen die zich registreren, hebben ook toegang tot alle opnames achteraf. Op deze manier hoeft je geen enkele presentatie te missen. Wees welkom.

Euro

Lager

AMSTERDAM — De hoofdin-
dex op Beursplein 5 noteerde
vandaag rond het middaguur
0,1 procent lager op 810,59
punten. De MidKap verloor 0,2
procent tot 1056,96 punten.
Parijs en Frankfurt wonnen
tot 0,5 procent. Londen daalde
0,5 procent.

ArcelorMittal was de groot-
ste daler in de Amsterdamse
AEX-index (min 3 procent).
De staalfabrikant kampte
met een forse daling van de
prijzen van ijzererts en koper.
Naast ArcelorMittal behoorde
olie- en gasconcern Shell tot
de staartgroep bij de hoofd-
fondsen met een verlies van
1,6 procent. Chipbedrijf ASMI
ging aan kop met een plus
van 2,7 procent. Maaltijdbe-
zorger Just Eat Takeaway
steeg 2 procent na sterke re-
sultaten van branchegeenoot
HelloFresh. Het Duitse maal-
tijdboxenbedrijf schroefde zijn
omzetverwachting op na een
sterk kwartaal en werd be-
loond met een koerswinst van
bijna 15 procent in Frankfurt.

De euro was 1,1598 dollar
waard, tegen 1,1589 dollar een
dag eerder. Een vat Ameri-
kaanse olie kostte 0,1 procent
minder op \$3,94 dollar. Brent-
olie werd een fractie duurder
op \$4,71 dollar per vat.

Tokio

Gemengd beeld

TOKIO — De belangrijkste
aandelenmarkten in de Aziati-
sche regio lieten vandaag een
gemengd beeld zien. De Nik-
kei in Tokio ging 0,4 procent
lager de dag uit op 29.520,90
punten. De beursgraadmeter
in Shanghai raakte tussen-
tijds 1,4 procent kwijt door de
koersverliezen bij de Chinese
banken en energiebedrijven.
De Hang Seng-index in Hong-
kong hield het hoofd boven
water met een plus van 0,2
procent, mede dankzij koers-
winsten van de Chinese tech-
bedrijven. De Kospi in Seoul
was een positieve uitschieter
met een winst van 1,2 procent.

De Australische centrale bank
hield de rente ongewijzigd
op het historisch lage niveau
van 0,1 procent, maar liet wel
de doelstelling van een rente
van 0,1 procent op de staats-
obligatie met een looptijd tot
april 2024 los. Ook schrapte de
centrale bank de verwachting
dat de rente pas in 2024 zal
worden verhoogd. De Reserve
Bank beloofde wel geduldig te
blijven ten aanzien van ren-
teverhogingen en voorziet nu
een eerste rentestap in 2023.
De All Ordinaries in Sydney
daalde 0,6 procent.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De Ameri-
kaanse aandelenbeurzen zijn
vandaag rond de slotkoers van
een dag eerder geopend. De
Dow-Jonesindex stond in de
eerste minuten van de han-
delsdag 0,1 procent hoger op
35.953 punten. De breed sa-
mengestelde S&P 500 ging ook
0,1 procent omhoog, naar 4619
punten en techbeurs Nasdaq
steeg een fractie tot 15.599
punten.

Verder stond Tesla in de be-
langstelling. De maker van
elektrische auto's daalde na
een aantal dagen van sterke
stijgingen haast 5 procent. Top-
man Elon Musk liet op Twit-
ter weten dat autoverhuurbe-
drijf Hertz geen contract heeft
getekend voor de aankoop
van 100.000 auto's van Tesla.
Hertz liet op zijn beurt weten
dat er al veel vraag is naar de
huur-Tesla's en dat het bedrijf
de eerste bestellingen al heeft
ontvangen. Op de tweet van
Musk ging het bedrijf niet in.
Hertz daalde 9,5 procent.
Farmaceut Pfizer schroefde de
omzetverwachtingen uit zijn
coronavaccin omhoog en steeg
3,6 procent. BioNTech, dat
samen met Pfizer dat vaccin
ontwikkelde, werd 3,4 procent
hoger gezet.

1e overwinning voor farmaceuten in een opiatenzaak VS

LOS ANGELES — In een voorlopige uitspraak over de opiatencrisis heeft een gerechtshof in Californië in het voordeel van vier farmaceutische bedrijven geoordeeld. Volgens de rechter staat niet vast dat de bedrijven een gezondheids crisis hebben veroorzaakt door misleiding over de verslaven- de werking van hun opiaten. Het is voor het eerst dat een claim door Ame- rikaanse overheden in een opiatenzaak wordt geweigerd.

Volgens de rechter konden de lokale overheden van Californië, die de far- maceuten voor het gerecht hebben ge- sleept, onvoldoende hun zaak hardma- ken, hoewel hij ervan bewust is wat de opiatenverslaving in de samenleving heeft aangericht.

De overheden, waaronder de dichtbe- volkte regio's rond Los Angeles en de stad Oakland, eisten 50 miljard dollar van Johnson & Johnson, Teva, Endo en Allergan (AbbVie) om de gevolgen van de opiatencrisis aan te pakken. Ze hebben aangegeven de uitspraak aan te vechten.

Opiaten zijn zware pijnstillers. Talloze Amerikanen zijn verslaafd aan de morfi- neachtige middelen als oxycodon en fen- tanyl. Sinds 1999 zou vermatig gebruik van de middelen al honderdduizenden mensen in de VS het leven hebben gekost.

Johnson & Johnson (J&J) en drie grote medicijnendistributeurs zijn bezig een miljardenschikking te treffen met Ame- rikaanse overheden. Die schikking moet een einde maken aan de meer dan 4000 rechtszaken die in de opiatencrisis zijn aangespannen.

Pfizer verhoogt omzetverwachting voor zijn coronavaccin

NEW YORK — De Amerikaanse farmaceut Pfizer verwacht dat de omzet uit de verkoop van zijn coronavaccin dit jaar hoger uit zal komen dan eerder gedacht, mede vanwege de boosterprikken met het middel.

Volgens Pfizer komt de omzet uit zijn vaccin tegen Covid19 uit op een bedrag van 36 miljard dollar. In juli rekende het bedrijf nog op 33,5 miljard dollar. Het coronavaccin van Pfizer is ontwikkeld samen met de Duitse biotechnoloog BioNTech. Pfizer deelt daarbij in de kosten en winsten met BioNTech uit de verkoop van het vaccin, dat Comirnaty wordt genoemd. Pfizer verwacht dit jaar 2,3 miljard doses van het vaccin te leveren.

De omzet in het derde kwartaal steeg op jaarbasis met 134 procent tot 24,1 miljard dollar. Daarvan kwam een bedrag van 13 miljard dollar uit de verkoop van het coronavaccin. Pfizer krikte ook zijn verwachting voor de totale omzet en winst in dit boekjaar op.

Foto: Shutterstock

DSM doorstaat problemen met bevoorrading en boekt meer omzet

HEERLEN — Speciaal- chemiebedrijf DSM heeft de moeilijkheden met de bevoorrading de afgelo- pen periode goed door- staan en boekte een flink hogere omzet. Het onder- deel Materials, dat aan de auto-industrie levert, groeide fors ondanks de wereldwijde problemen met tekorten aan chips in die sector. In dezelfde periode vorig jaar voelde DSM nog de gevolgen van de coronacrisis.

Bij het onderdeel Materials groeide de omzet met 31 pro- cent. De divisie werd in sep- tember nog in de etalage ge- zet door DSM. Het bedrijf wil zich richten op gezondheid, voeding en biowetenschap.

pen. Bij de kwartaalupdate werd niet bekendgemaakt wat er met de materialendi- visie gaat gebeuren.

Bij de grotere divisie Nutri- tion, die voedingsingrediën- ten maakt, werd 14 procent meer omzet geboekt. Dat kwam onder meer door een sterke vraag naar ingrediën- ten voor diervoeding en ver- zorgingsproducten.

De opbrengsten van het spe- ciaalchemiebedrijf stegen in het derde kwartaal naar 2,3 miljard euro. Dat was een toename van 17 procent ten opzichte van dezelfde peri- ode vorig jaar. De winst voor aftrek van onder meer belas- tingen groeide met 26 pro- cent naar 425 miljoen euro.

Tesla roept auto's in zelfrijdende test terug na problemen update

WASHINGTON — Tesla heeft in de Verenigde Staten bijna 12.000 auto's teruggeroepen. Het gaat om modellen S, X, 3 en Y die onderdeel zijn van een test van de zelfrijden- de software van de auto- fabrikant. De voertuigen hadden op 23 oktober een software-update gekre- gen, waarna gebruikers al snel begonnen te kla- gen over problemen.

Tesla kreeg de volgende dag al meldingen van valse waarschuwingen voor dreigende botsingen. Daardoor konden auto's plotseling de noodrem inzetten.

Het euvel zou worden ver- holpen als een nieuwe up- date wordt geïnstalleerd.

Topman Elon Musk zei in een reactie al dat dit soort problemen zijn te verwach- ten in een testfase. "Het is onmogelijk om alle hard- wareconfiguraties onder alle omstandigheden te testen met een interne kwaliteits- controle, vandaar de publie- ke bètatest", aldus Musk op Twitter.

Vorig jaar bouwde de auto- fabrikant zo'n half miljoen auto's, dus de terugroepactie van 12.000 voertuigen is be- perkt. Het is nog niet duide- lijk of Tesla buiten de VS ook een terugroepactie instelt.

Maker elektrische auto's Rivian wil 8,4 miljard bij beursgang

NEW YORK — De maker van elektrische auto's Ri- vian wil met zijn beurs- gang in New York een be- drag tot wel 8,4 miljard dollar ophalen. De totale waardering van Rivian bij zijn gang naar Wall Street ligt rond de 60 mi- ljard dollar. De beursgang zou volgende week kun- nen plaatsvinden.

Rivian maakte bekend 135 miljoen aandelen te gaan verkopen voor een prijs tus- sen de 57 en 62 dollar per stuk. Het bedrijf krijgt een notering aan de technologie- graadmeter Nasdaq onder het beurs symbool 'RIVN'.

Bronnen hadden eerder gemeld dat Rivian bij de beursgang zou mikken op een waarde van 80 miljard dollar. Vorige week werd nog bekend dat webwinkelcon- cern Amazon een belang van 20 procent in Rivian heeft. Amazon is de grootste klant van het bedrijf met een be- stelling van 100.000 elektri- sche busjes. De eerste 10.000 busjes moeten voor eind vol- gend jaar aan Amazon wor- den geleverd.

Rivian wordt gezien als mo- gelijke rival van Tesla. Het bedrijf maakt behalve de busjes ook een elektrische pick-uptruck. Die wordt van- af eind dit jaar aan klanten geleverd.

Winstgevendheid BP sterk omhoog door gestegen olieprijs

LONDEN — De winstge- vendheid van het grote Britse olie- en gascon- cern BP is in het derde kwartaal sterk toege- nomen dankzij de hoge energieprijs. Het be- drijf kondigde aan nog eens voor 1,25 miljard dollar aan eigen aande- len in te gaan kopen.

De onderliggende winst bedroeg 3,3 miljard dol- lar. Dat was 86 miljoen dollar een jaar eerder. De totale omzet kwam uit op bijna 38 miljard dollar te- gen 26,3 miljard dollar een jaar terug. BP leed wel op

nettobasis een verlies van 2,5 miljard dollar, maar dat had te maken met boekhoudkundige afwaar- deringen op termijncon- tracten voor aardgas.

Topman Bernard Looney zei verder dat hij niet ver- wacht dat investeerders een oproep zullen doen voor een opsplitsing van BP in een producent van fossiele brandstoffen en een bedrijf dat actief is met duurzame energie. De activistische aandeel- houder Third Point deed vorige week een dergelijke oproep bij Shell.

Topman Audi: Chiptekort kost ons recordjaar

AUGSBURG — Het we- reldwijde chiptekort in de auto-industrie zorgt ervoor dat het Duitse Audi dit jaar veel minder auto's kan bouwen dan was gepland. Topman Markus Duesmann zegt dan ook tegen de krant Augsburger Allgemeine dat de chipcrisis het be- drijf een recordjaar kost.

Vanwege de chiptekorten heeft Audi, onderdeel van Volkswagen, de productie meermaals tijdelijk moeten stilleggen. Volgens Dues-

mann zijn er daardoor tien- duizenden auto's minder ge- bouwde dan was beoogd. Dit productieverlies zal volgens hem ook niet volledig goed- gemaakt kunnen worden.

Duesmann denkt dat de te- korten aan halfgeleiders tot aan het einde van de eer- ste helft van volgend jaar kunnen aanhouden. Hij zei dat Audi zijn toeleverings- systeem van chips grondig gaat wijzigen om zo de aan- voer te garanderen. Hij sluit wel uit dat Audi zelf chips gaat maken voor zijn auto's.

Het 'prikkel draad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	2-Nov				2-Nov		
DOW JONES	36.027,67	0,58%	AEX	812,07	0,14%		
S&P 500 INDEX	4.630,20	0,54%	ARCELORMITTAL	28,60	-2,47%		
NASDAQ	15.634,00	0,87%	AEGON NV	4,37	-0,43%		
AMAZON.COM INC	3.293,71	-2,33%	KONINKLIJKE AHOL	28,52	1,39%		
APPLE INC	151,23	0,95%	AKZO NOBEL	100,60	1,19%		
BAIDU INC-SP ADR	162,40	0,10%	ASML HOLDING NV	703,90	-0,49%		
BERKSHIRE HATH-B	287,16	0,05%	DSM (KONIN)	188,36	-0,05%		
BOEING CO/THE	212,48	2,63%	HAL TRUST	152,00	0,66%		
CITIGROUP INC	68,20	0,06%	HEINEKEN NV	96,82	1,04%		
COCA-COLA CO	56,35	-0,04%	ING GROEP NV	13,31	1,45%		
COSTCO WHOLESALE	498,71	1,46%	KPN (KONIN) NV	2,84	1,97%		
WALT DISNEY CO	169,60	0,31%	KONINKLIJKE PHIL	41,07	0,83%		
3D SYSTEMS CORP	31,39	11,47%	RANDSTAD NV	62,76	0,90%		
EBAY INC	75,00	-2,24%	ROYAL DUTCH SHA	19,65	-1,60%		
META PLATFORMS I	331,64	2,49%	TOMTOM NV	7,42	-0,34%		
GENERAL ELECTRIC	106,03	1,10%	TOTALENERGIES SE	43,67	0,69%		
ALPHABET INC-A	2.918,00	-1,45%	UNILEVER PLC	46,54	0,49%		
HP INC	31,41	3,56%	W.P. STEWART HOL	866,82	0,58%		
HOME DEPOT INC	366,89	-1,30%	SCOTIA FUNDS	1-Nov			
INTEL CORP	49,46	0,93%	MONEY MARKET	13,5995	0,01%		
JOHNSON&JOHNSON	165,93	1,87%	US DOLLAR BOND	2,9729	-1,22%		
MICROSOFT CORP	327,69	-1,19%	GLOBAL EQUITY	3,7700	10,34%		
PROCTER & GAMBLE	143,07	0,06%	US EQUITY	22,2617	14,66%		
ROYAL DUTCH-ADR	45,53	-0,86%	CANADIAN EQUITY	3,5977	20,69%		
STARBUCKS CORP	110,65	4,32%	FUNDS	1-Nov			
TWITTER INC	54,19	1,21%	BSF DEFENSIVE	126,47	-0,39%		
WALMART INC	149,82	0,27%	BSF CONSERVATIVE	121,25	-0,30%		
EXCHANGE TRADED FUND	2-Nov		BSF MODERATE	155,61	-0,22%		
ALERIAN MLP - AMLP	35,42	1,01%	BSF AGGRESSIVE	188,32	-0,02%		
ISH GBL HY BD - GHY	49,59	-0,21%	BGF MULTI ASSET INC	10,26	-0,10%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	86,82	-0,13%	BGF GBL ALLOCATION	77,55	-0,18%		
ISH SELECT DIV - DIVY	119,04	0,86%	BGF USD CORE BOND	17,87	-0,22%		
ISH MSCI EMKT - EEM	50,93	0,02%	BGF FIX INC GBL OP	15,88	-0,13%		
ISH MSCI PAC - EPP	50,94	-0,62%	BGF USD HI YIELD BND	38,96	0,00%		
ISH RUSSELL - IIVV	273,81	0,68%	CURRENCIES	2-Nov			
ISH S&P 500 - SPY	80,94	0,37%	YEN/USD	114,2200	0,24%		
ISH EUROPE - IEV	55,28	0,93%	EUR/USD	1,1589	0,27%		
INVESCO QQQ TRUS	388,89	0,72%	CAN/USD	1,2359	-0,23%		
INVESCO DB COMMO	21,53	0,84%	GBP/USD	1,3676	-0,04%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	39,16	0,56%	COMMODITIES	2-Nov			
SPDR S&P MID 400	519,63	2,06%	OIL WTI	83,20	-0,44%		
SPDR S&P 600 SMA	100,13	2,28%	GOLD	1789,96	0,37%		
VANGUARD REIT - VNQ	109,66	0,57%	SILVER	23,46	-1,86%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	63,59	1,30%	WHEAT	796,50	3,07%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Black Bean Soup

Prep Time 15 minutes
Cook Time 15 minutes
Total Time 30 minutes
Servings 6

Equipment
- Blendtec Blender
- Large Sauce Pan
- Stove Top

Ingredients
- 3 cans black beans do not drain
- 2 cans chicken broth
- 1 tsp. salt
- 3 cups cooked rice
- avocado sliced
- grated cheese
- tortilla chips crushed
- sour cream

Instructions
1. Blend together the black beans with one of the cans chicken broth. Add black bean mixture, the other can of chicken broth, and salt to a large pan. Cook on medium heat until nice and hot. (You don't need to bring it to a boil).
2. In individual bowls, layer the rice, then the soup, then the other toppings.

Belly Buttons

Prep Time 10 minutes
Cook Time 5 minutes
Total Time 15 minutes
Servings 25

Equipment
- Cookie Sheet Pan
- Conventional Oven

Ingredients
- 25 small pretzels or Pretzel Snaps
- 25 Hershey's Kisses any kind- we used hugs
- 25 plain m&m's

Instructions
1. Place pretzels on cookie sheet.
2. Unwrap kisses and place on pretzels.
3. Put in 200 degree oven and warm until slightly soft to the touch (about 5 minutes).
4. Take out of oven and press m&m's on top of each kiss.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
—Politiebureaus—		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
Oranjestad	527 3140	Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
Noord	527 3200	San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
San Nicolaas	527 3000	San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
Santa Cruz	527 2900	Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
Strand Politie	586 3003	Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560	522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
				592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	

02 nov 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal

527-4580

Centro Medico San Nicolaas

Dr. Winterdal 527-4580

Dienstdoende huisartsen

29 oktober tot 4 november 2021

Oranjestad

Botica Trupiaal

583-8560

San Nicolaas

Botica San Lucas

584-5119

Dienstdoende apotheken

Het weer

WOENSDAG

03 NOVEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 20 en 30 km/u.

Max Temp.

Voelt Als

Wind

Bewolking

29°

35°

20 km/u

57%

Zonsopgang

Zonsondergang

UV index

06:34

18:13

10 v/d 10

WOENSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 17 en 28 km/u.

Min Temp.

Voelt Als

Wind

Bewolking

27°

29°

17 km/u

56%

Maansopgang

Maansondergang

05:14

17:27

Oplossing sudoku 2 november

5	9	6	1	4	8	3	2	7
3	2	4	5	7	9	6	1	8
7	1	8	6	3	2	4	9	5
6	7	1	2	5	3	8	4	9
4	3	2	9	8	1	7	5	6
8	5	9	7	6	4	1	3	2
9	8	7	3	1	5	2	6	4
1	6	5	4	2	7	9	8	3
2	4	3	8	9	6	5	7	1

BVN			
14:55	Zeikwijken	06:45	Khalid & Sophie
15:25	Sesamstraat	07:05	NOS Journaal
15:45	Het Klokhuis	07:30	Weerbericht Europa/Afrika
16:00	NOS Jeugdjournaal	07:35	Spoorloos
16:20	Tijd voor MAX	08:25	Wat verdient je?
17:00	NOS Journaal	09:15	Nieuwsuur
17:15	BinnensteBuiten	09:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:40	EenVandaag	10:00	Opsporing Verzocht Internationaal
18:10	NOS Journaal: Persconferentie Coronacrisis	10:05	Op1
18:45	Khalid & Sophie	11:00	NOS Journaal
19:05	NOS Journaal	11:15	Goedemorgen Nederland
19:30	Weerbericht Europa/Afrika	11:35	Nederland in Beweging
19:35	Spoorloos	11:50	Kook mee met MAX
20:25	Wat verdient je?	12:05	NOS Journaal
21:15	Nieuwsuur	12:20	Media Inside
21:55	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:05	NOS Journaal
22:00	Opsporing Verzocht Internationaal	13:20	Typisch Bollenstreek
22:05	Op1	13:45	Noord-Zuid-Oost-West
23:00	NOS Journaal	14:05	NOS Journaal
23:15	Goedemorgen Nederland	14:20	De rijdende rechter
23:35	Nederland in Beweging	14:55	Achterblijvers
23:50	Kook mee met MAX	15:30	Sesamstraat
		15:50	Het Klokhuis
		16:05	NOS Jeugdjournaal
		16:25	Tijd voor MAX
		17:05	NOS Journaal
		17:20	BinnensteBuiten
		17:50	EenVandaag
		18:15	Khalid & Sophie
		19:00	NOS Journaal
		19:25	Weerbericht Europa/Afrika
		19:30	Voor wie steek jij een kaarsje op?
		20:25	Atlas
		21:05	Danny's wereld
		21:20	Nieuwsuur
		22:00	Weerbericht Amerika/Caribiën
		22:05	Op1
		23:00	NOS Journaal
		23:15	Goedemorgen Nederland
		23:35	Nederland in Beweging
		23:50	Kook mee met MAX

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Weaver
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaluba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

100 landen sluiten zich aan bij ‘methaanpact’

GLASGOW — Bijna honderd landen hebben zich aangesloten bij het initiatief van de Verenigde Staten en de Europese Unie om de wereldwijde uitstoot van het broeikasgas methaan terug te dringen. De Amerikaanse president Joe Biden maakte dat bekend op de klimaattop in Glasgow. Biden werd tijdens de sessie weggeleid door de secret service, die hem door een menigte mensen begeleidde. Hij vliegt vandaag weer terug naar Washington.

De deelnemende landen beloven de methaanuitstoot met 30 procent te verminderen in 2030 ten opzichte van tien jaar eerder. Sinds EU-klimaatcommissaris Frans Timmermans en de Amerikaanse klimaatgezant John Kerry het initiatief vorige maand lanceerden, hadden zich al tientallen landen aangemeld, waaronder Japan, Canada, Nigeria, Pakistan, Mexico en Indonesië. Australië, dat veel fossiele brandstoffen produceert, liet

Foto: Shutterstock

vorige week weten zich niet bij het akkoord aan te sluiten. Volgens Kerry willen meer dan honderd landen meedoen.

Methaan is na CO2 de belangrijkste veroorzaker van klimaatverandering. Het is de bedoeling dat door het zogenaemde Global Methane Pledge-initiatief de opwar-

ming van de aarde in 2050 minstens 0,2 graden lager is dan voorzien. Methaan wordt vooral uitgestoten door vee, afvalverwerkers en de olie- en gasindustrie. Het houdt, net als CO2 en bijvoorbeeld lachgas, in de atmosfeer warmte vast.

De VS hebben plannen bekendgemaakt om de me-

thaanuitstoot in de olie- en gassector fors te verminderen door bedrijven te verplichten lekken snel te vinden en dichten. “Een van de belangrijkste dingen die we kunnen doen tijdens dit beslissende decennium om de 1,5 graad binnen bereik te houden, is het zo snel mogelijk reduceren van onze methaanemissies”, zei Biden.

Landen willen tegen 2030 ontbossing stoppen

GLASGOW — Honderd landen, waaronder Nederland, hebben een akkoord bereikt om tegen het einde van dit decennium ontbossing te beëindigen evenals bodemdegradatie. De landen trekken daarvoor miljarden uit. De afspraak die op de klimaattop in Glasgow bekend is gemaakt, wordt gesteund door de leiders van bosrijke landen als Brazilië, Rusland, Canada, Indonesië en Congo.

De landen die meedoen bezitten 85 procent van de bossen wereldwijd. Het gaat om een gebied van zo’n 34 miljoen vierkante kilometer. De Britse premier Boris Johnson, die gastheer is van de klimaatconferentie COP26, noemt de deal ‘een mijlpaal om de bossen op aarde te beschermen en te herstellen’. Elke minuut gaat nu een

gebied van zo’n 27 voetbalvelden verloren door ontbossing.

Om de belofte waar te maken wordt tot 2025 omgerekend 10,2 miljard euro aan publiek geld uitgetrokken. Daarnaast zal ook 6,2 miljard euro aan privaat geld worden geïnvesteerd.

Longen van de aarde
Van bossen wordt ook wel gezegd dat ze de longen van de aarde zijn, ze nemen een groot deel van de CO2 op. Dat ook Brazilië meedoet, betekent goed nieuws voor de Amazone, het grootste tropische regenwoud op aarde. Daar is op grote schaal bos gekapt ten behoeve van landbouw.

De afspraak die nu gemaakt is, is omvattender dan een eerdere deal die veertig landen in 2014 hebben gesloten.

Doden bij aanval op militair ziekenhuis in Kabul

KABUL — Bij een aanval op het grootste militaire ziekenhuis in de Afghaanse hoofdstad Kabul zijn volgens de Taliban zeker negentien doden en vijftig gewonden gevallen. Er vonden twee explosies plaats, waarna onbekenden ook schoten hebben gelost.

De Taliban bevestigen dat er ontploffingen waren bij de ingang van het ziekenhuis met vierhonderd bedden, waar Talibanstrijders en voormalige Afghaanse veiligheidsstroepen worden behandeld. Op beelden van vlak na de explosies is een rookpluim boven het gebouw te zien.

Speciale troepen van de Taliban zijn naar het ziekenhuis gestuurd. Een dokter in het pand heeft tegen persbureau

AFP verklaard dat er is geschoten in het ziekenhuis. “Ik denk dat de aanvallers van kamer naar kamer gaan, net zoals de eerste keer dat het werd aangevallen”, aldus de arts.

Nog niet opgeëist
Het ziekenhuis werd in 2017 aangevallen door gewapende mannen die verkleed waren als medisch personeel. Er kwamen toen zeker dertig mensen om het leven.

De Taliban, die sinds augustus weer de machthebbers van Afghanistan zijn, hebben te maken met bloedige aanslagen van een lokale tak van Islamitische Staat (IS).

Of die organisatie ook achter de aanval op het militaire ziekenhuis zit, is niet bekend. Die is nog door geen enkele groepering opgeëist.

Doden door instorten flatgebouw in Nigeria

LAGOS — Door het instorten van een flatgebouw in aanbouw zijn in een chique wijk van de Nigeriaanse stad Lagos zeker zes mensen om het leven gekomen. Volgens plaatselijke media zijn inmiddels zes mensen levend onder het puin vandaan gehaald.

Een overlevende zei dat er mogelijk wel vijftig mensen in het pand waren, toen het gisteren als een kaartenhuis ineens stortte. Ook de eigenaar, een vooraanstaand projectontwikkelaar in Nigeria, was in het pand in de wijk Ikoyi. Eenheden van het leger zijn te hulp geroepen om puin te rui-

men en naar slachtoffers te zoeken.

De flat in aanbouw had 21 verdiepingen. Volgens de bouwplannen zou het vijftien verdiepingen gaan tellen. Dergelijke rampen komen vaker voor in Nigeria, waar de bouwregelgeving slecht wordt nageleefd en gebruik wordt gemaakt van materialen van ondermaatse kwaliteit. Nigeriaanse media stellen dat een onderneming betrokken bij de bouw zich in februari vorig jaar al uit het project heeft teruggetrokken, omdat ze niet meer in de stabiliteit van de constructie geloofde. De autoriteiten hebben een onderzoek gelast.

New York kiest nieuwe burgemeester uit 2 ‘crimefighters’

NEW YORK — De stad New York gaat naar de stembus om een burgemeester te kiezen. De Democraat Eric Adams (61) neemt het op tegen de Republikein Curtis Sliwa (67). Zittend Democratisch burgemeester Bill de Blasio mocht zich wettelijk niet kandidaat stellen voor een derde termijn.

Beide kandidaten worden door hun loopbaan misdaadbestedrijders genoemd. Adams komt uit een arme buurt in Brooklyn en was betrokken bij jeugdbendes voor hij het roer omgooide en carrière maakte bij de gemeentepolitie en vervolgens in de politiek. Hij viel al in de jaren negentig op door zijn stellingname tegen racisme in het politieapparaat. Sliwa komt ook uit Brooklyn

en was in zijn jeugd oprichter van een omstreken maar snel roemruchte burgerwacht die misdaad probeerde te bestrijden. Hij werd in 1992 door maffiosi ontvoerd en ontsnapte zwaargewond aan zijn ontvoerders, die het op zijn leven hadden gemunt. Later is hij bekend geworden als radiopresentator.

De stad van 8 miljoen inwoners stemt traditioneel De-

mocratisch, wat Adams favoriet maakt. Hij zou dan de tweede zwarte burgemeester van de wereldstad worden. De baan geldt als een van de politiek moeilijkste in het land. Het is de grootste metropool van de VS want er wonen in de gemeenten rond de stad nog zeker twaalf miljoen mensen en ze spreken talloze talen.

De strenge coronamaatregelen van de vertrekkende burgemeester De Blasio hebben het debat verhit, mogelijk ten gunste van Sliwa, maar plaatselijke media verwachten geen Republikeinse doorbraak vandaag.

Verdachte bereidde steekpartij maandenlang voor

TOKIO — De als Joker verkleedde verdachte van het steekincident in Japan had zijn aanval maandenlang voorbereid. De aanval vond zondag op Halloween plaats in een trein in Tokio, omdat de man volgens de Japanse politie en media ‘veel mensen wilde doden’.

De politie denkt dat Kyota Hattori (24) mogelijk al in juni begon met voorbereidingen voor zijn aanval. Toen nam de man ontslag en verbleef hij vervolgens in diverse steden op zijn route naar Tokio, waar hij een maand geleden arriveerde. De verdachte heeft verklaard ‘dat dingen niet goed gingen met werk en

vrienden’. Hattori verwondde in een trein meerdere passagiers met een op internet aangeschaft mes en stichtte ook een brand. Passagiers renden in paniek door het treinstel en klommen via de ramen naar buiten. De toestand van een slachtoffer met meerdere steekwonden is ernstig. Zestien anderen zijn voor

lichte verwondingen behandeld, met name voor het inademen van rook.

Agenten wisten Hattori ter plekke aan te houden. Eerder werd al bekend dat hij had verklaard mensen te willen te doden en de doodstraf te willen. De 24-jarige was gekleed als de hoofdpersonage uit de film ‘Joker’. Dat karakter, een schurk, komt ook voor in de Batmanfilms- en stripverhalen. Hattori zou een fan zijn van het duistere personage.

Gezondheidsraad: Extra coronaprik voor 60-plussers

DEN HAAG — Mensen vanaf zestig jaar krijgen een extra prik tegen corona, als het aan de Gezondheidsraad ligt. Het inenten moet beginnen bij de oudste mensen van deze groep. Er zijn volgens de raad ‘aanwijzingen’ dat bij oudere gevaccineerden de bescherming van de reeds toegediende prikken afneemt.

Ook mensen van achttien jaar en ouder die in een zorginstelling wonen (verpleeghuizen, woonzorgcentra, en instellingen voor personen

met een verstandelijke beperking) komen in de visie van de raad in aanmerking voor zo’n boostervaccin. In deze instellingen neemt het

De raad heeft wel vastgesteld dat de al gegeven vaccins ‘in de algemene bevolking nog goed beschermen tegen ernstige ziekte’.

Rutte-IV kan pas hervormen als uitvoering is verbeterd

DEN HAAG — De dienstverlening van uitvoeringsorganisaties moet eerst verbeterd worden, voordat een nieuw kabinet hervormingen kan doorvoeren. Dat zegt UWV-baas Maarten Camps na een gesprek met de partijen die over de formatie van een nieuw kabinet onderhandelen. De ICT van uitvoerders moet beter en er moet meer persoonlijk contact komen met burgers. “Dat is voorwaardelijk om verder te kunnen”, aldus Camps.

Voor het komende kabinet staat een aantal belangrijke hervormingen op de rol. Vrijwel de hele Kamer vindt dat de arbeidsmarkt op de schop moet, en ook moet er een alternatief komen voor het toeslagensysteem. Maar uitvoerders hebben eerst rust en tijd nodig. Het op orde krijgen van ICT-systemen kan jaren duren, aldus Camps.

Als uitvoerders hun contact met burgers kunnen verbeteren, ‘dan bouwen we daarmee aan het vertrouwen van de burgers in de overheid. En daarnaast is het kijken wat er mogelijk is aan hervormingen en wetswijzigingen’.

Genoeg geld
Daarnaast heeft het UWV, maar ook andere dienstverleners als de Belastingdienst, gewoonweg genoeg geld nodig. Als een uitvoer-

Foto: PES netwerk

Maarten Camps

der nieuwe taken krijgt, moet er ook extra geld bij, zegt Camps. “Voor ons is het belangrijk dat we stabiele financiering hebben. Dat er niet steeds weer bezuinigingen komen en er dan geld bijkomt om problemen op te lossen.”

Uit het gesprek aan de formatietafel put Camps wel geval vertrouwen dat uitvoeringsorganisaties als de zijne in de toekomst beter betrokken worden bij de precieze vormgeving van nieuwe wetten. “Dat is nadrukkelijk de bedoeling”,

zegt hij. “Dat wij hier vandaag zaten is daarin een goed teken. Ik ben daar wel hoopvol over.”

Het belangrijkste is dat wetgeving eenvoudiger wordt. “De complexe wetgeving die we nu vaak hebben leidt tot fouten, en is moeilijk uitlegbaar aan burgers.” Het toeslagenschandaal, waar Camps als voormalig topambtenaar op het ministerie van Sociale Zaken zelf ook een rol in had, heeft wel laten zien welke problemen dit kan veroorzaken.

Vliegveld La Palma dicht wegens vulkanische as

LA PALMA — Door grote hoeveelheden vulkanische as in de lucht zijn alle vluchten naar het Canarische eiland La Palma voorlopig geschrapt, maakte luchthavenexploitant Aena vandaag bekend. Op sommige delen van het eiland zijn hoge concentraties zwaveldioxide in de lucht gemeten waardoor 22 scholen moesten sluiten, meldde zender RTVE op gezag van de autoriteiten.

Op beelden van het Vulkanologisch Instituut van de eilanden is te zien hoe

rook en as de atmosfeer in worden gespuugd. Op een van de flanken was sprake

van ‘vulkanische bommen’, aldus het instituut op Twitter.

Sinds de vulkaanuitbarsting op La Palma op 19 september begon, hebben lava en as meer dan 2700 gebouwen verwoest of beschadigd. 975 hectare is bedekt met een lavalaag van enkele meters dik. Meer

dan 7000 bewoners van het Spaanse eiland, bijna 10 procent van de bevolking, zijn sindsdien uit voorzorg in veiligheid gebracht. Er zijn geen gewonden gevallen. De vulkaan in het natuurpark Cumbre Vieja had vijftig jaar een slapend bestaan. Wanneer de uitbraak eindigt is onbekend.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Vastgoedbaas in top 3
rijkere Nederlanders Quote 500

De rijkste Nederlanders zijn afgelopen jaar fors rijker geworden, meldt tijdschrift *Quote*, dat voor de 25e keer zijn rijkenlijst de Quote 500 uitbrengt. Heineken-erfgenaam Charlene de Carvalho-Heineken bleef daarop de rijkste, maar vastgoedondernemer Remon Vos sprong naar de tweede plek. Door de beursgang van zijn bedrijf CTP werd zijn vermogen ruim drie keer zoveel waard.

Ex-partner
Epstein ontkent
schuld vlak voor
start proces

Tijdens een van de laatste zittingen voordat het proces tegen Ghislaine Maxwell inhoudelijk van start gaat, heeft de ex-partner van Jeffrey Epstein opnieuw schuld ontkend. “Ik heb geen enkele misdaad begaan”, zei ze gisteren tegen een rechter in New York.

Maxwell wordt ervan verdacht meisjes te hebben geronseld voor multimiljonair en zedendelinquent Epstein. Ze is aangeklaagd voor onder meer vrouwenhandel. Tijdens de zitting gisteren zijn de laatste afspraken gemaakt over het verdere verloop van het proces tegen haar. Zo mogen vermeende slachtoffers anoniem of alleen met hun voornaam getuigen. Ook werd duidelijk dat Maxwell geen deal met justitie heeft gesloten en daar ook niet om heeft gevraagd.

De jury zal de komende dagen worden aangesteld. Op 29 november zal dan de eerste inhoudelijke zitting van het proces zijn met de openingspleidooien.

Maxwell werd vorig jaar juli aangehouden, nadat zij lange tijd onvindbaar was voor de autoriteiten. Haar goede vriend en ex-geliefde Epstein werd in 2019 dood aangetroffen in zijn cel nadat hij was opgepakt op verdenking van het grootschalig misbruik van minderjarige vrouwen. De autoriteiten denken dat de zakenman zich in gevangenschap van het leven heeft beroofd.

Populaire game Fortnite straks
niet meer te spelen in China

Het populaire overlevings-spel Fortnite is straks niet meer te spelen in China. De Amerikaanse ontwikkelaar Epic Games, waar het Chinese techbedrijf Tencent een groot belang in heeft, zet de Chinese servers op 15 november uit. De stap komt nadat Beijing al maandenlang steeds strenger optreedt tegen gamebedrijven. Chinezen kunnen op dit moment nog een versie van

Mensen

Vogelprijs gaat naar vleermuis

De jaarlijkse ‘Bird of the Year’-competitie van Nieuw-Zeeland is gewonnen door het enige landzoogdier van het land: de pekapeka-tou-roa oftewel langstaartvleermuis. Dit is de eerste keer dat eigenlijk een niet-vogel deel uitmaakt van de wedstrijd. “Kiwi’s houden duidelijk van hun inheemse vleermuis”, zei Laura Keown, woordvoerder van Forest & Bird’s Conservation in Nieuw-Zeeland die de competitie organiseert. “Een stem voor vleermuizen is ook een stem voor beheersing van roofdieren, herstel van leefgebieden en klimaatactie om onze vleermuizen en hun gevederde burens te beschermen”, aldus de liefdadigheidsinstelling.

De vleermuis was betrokken bij de wedstrijd om het bewustzijn en de steun voor de soort te vergroten. Langstaartvleermuizen worden geassocieerd als ‘nationaal kritisch’ door het Nieuw-Zeelandse Department of Conservation, dat zegt dat ze met uitsterven kunnen worden bedreigd als ze niet worden beschermd.

“Pekapeka-tou-roa, oftewel langstaartvleermuizen, zijn een uniek onderdeel van de biodiversiteit van Aotearoa, maar veel mensen weten niet eens dat ze bestaan”, zei Ben Paris, natuurbeschermingsadviseur bij Auckland Council en vleermuisadvocaat. Aotearoa is de naam voor Nieuw-Zeeland in de Maori-taal. De editie van 2021 van de ‘Bird of the Year’-competitie was de grootste ooit met 56.733 uitgebrachte stemmen. De langstaartvleermuis kreeg 7031 stemmen en versloeg daarmee de kakapo die 4072 stemmen kreeg. De kakapo – een dikke, vliegende en nachtelijke papegaai – won vorig jaar de competitie. Het is officieel de zwaarste papegaai ter wereld en werd in de jaren negentig van de rand van uitsterven teruggebracht, maar blijft bedreigd. Hoewel de Bird of the Year-competitie bedoeld is om de benarde toestand van de bedreigde vogelsoorten van Nieuw-Zeeland te benadrukken, leidt het vaak tot ironische ruzies tussen campagnes en pogingen tot stemmenfraude.

Gelukkige overspeligen

Een studie onder tweeduizend getrouwde cheaters onthulde dat 71 procent van de vrouwen een gelukkig huwelijk hebben, vergeleken met 63 procent van de mannen. Slechts 33 procent van degenen in een affaire, zijn in een ongelukkige relatie. Jessica Leoni, van de datingsite Illicit Encounters die het onderzoek deed, zei: “Ik ben niet geschokt dat gelukkige mensen vals spelen. Als je ongelukkig bent, zit je met je gedachten ergens anders. Je kunt een affaire op geen enkele manier opsplitsen. Overspeligen willen hun partner niet verlaten, ze willen gewoon wat extra pit in hun leven.” Meer dan 75 procent van de mensen die vreemdgaan,

claimen dat overspelen hun huwelijk goed heeft gedaan. 81 procent van de mannen denken dat een affaire hun huwelijk verbeterde, tegen 72 procent van de vrouwen. Uit het onderzoek bleek ook

dat, 94 procent van degenen die vreemdgaan woedend worden als ze zouden ontdekken dat een partner een affaire heeft.

Imagine Dragons 3e headliner van Pinkpop

De Amerikaanse rockband ‘Imagine Dragons’ is de derde headliner van het festival Pinkpop. Eerder werd al aangekondigd dat Metallica en Pearl Jam allebei een festivaldag afsluiten. Ook ‘Twenty One Pilots’ en ‘Nothing But Thieves’ staan op het festival in het Limburgse

Mariah Carey’s tijd breekt aan

Mariah Carey plaatste gisteren een video om op 5 november te plagen en het Amerikaanse publiek eraan te herinneren dat ze regeert als het gaat om de kerstvakantie. Hierin zijn er drie pompoenen die de zin ‘Het is geen tijd’ spellen. De zangeres, gekleed in een sprinkelende rode jurk en schoenen, heeft een stok die op een zuurstok lijkt doch slaat de pompoen met het label ‘niet’ kapot. Haar hit ‘All I Want For Christmas is You’ begint te spelen terwijl de diva in sommige van haar kerstdecoraties is te zien. “It’s Time!!!”, flitst er een briefje aan het einde van de video. “Om die pompoen stuk te slaan en als taart te be-

handelen... want we moeten nog steeds door Thanksgiving heen!!!”

Vorige week had Carey een grappige reactie nadat iemand tweette over een briefje op een jukebox waarin stond dat haar populaire vakantie lied ‘zal worden overgeslagen als het vóór 1 december wordt gespeeld’ en na die datum slechts ‘één keer per nacht is toegestaan’. Nadat een andere gebruiker had getweet ‘is dit de oorlog tegen Kerstmis waar ik over heb gehoord?’. Carey retweette hierop een foto van haar gekleed voor de strijd in een foto uit haar videogamecampagne ‘Game of War’.

Koch en Romeyn winnen kort geding

Herman Koch en Michiel Romeyn hebben gisteren het kort geding gewonnen tegen de uitgeverij die zonder hun medewerking een encyclopedie over hun tv-creatie Jiskefet uitbrengt. De tv-makers eisten dat de uitgever duidelijk maakt dat er geen enkele band bestaat tussen het naslagwerk en de makers van Jiskefet.

ongeautoriseerd’ is. Maar dat is volgens de rechter niet voldoende. En ook niet voor Koch en Romeyn, die tussen 1990 en 2005 furore maakten met het absurdistische *VPRO*-programma Jiskefet. Zij zijn het bovendien principieel niet eens met de totstandkoming van de encyclopedie, waar zij niet bij betrokken zijn geweest.

De rechter stelde Koch en Romeyn in het gelijk en nu moet er op elk exemplaar een sticker komen, die duidelijk maakt dat er geen samenwerking is geweest. Online moet er een waarschuwing bij staan die dat kenbaar maakt. Als de uitgeverij zich daar niet aan houdt, hangt haar een dwangsom van 5000 euro boven het hoofd voor iedere dag dat de organisatie hier niet aan voldoet.

Op de achterflap van de encyclopedie, die vandaag moet uitkomen, staat al vermeld dat het boek ‘gegarandeerd

De uitgeverij, die vlak na de bekendmaking van het vonnis nog niet bereikbaar was voor commentaar, had eerder aan het ANP laten weten de eisen van Koch en Romeyn ‘los van de realiteit’ te vinden. De organisatie beroept zich op de vrijheid van meningsuiting. Volgens haar advocaat Brigitte Spiegeler zijn Koch en Romeyn vooral uit op een riant schadevergoeding. Dat de andere partij ook nog van plan is een bodemprocedure te starten, is volgens haar ‘puur gericht om de uitgeverij kapot te maken’.

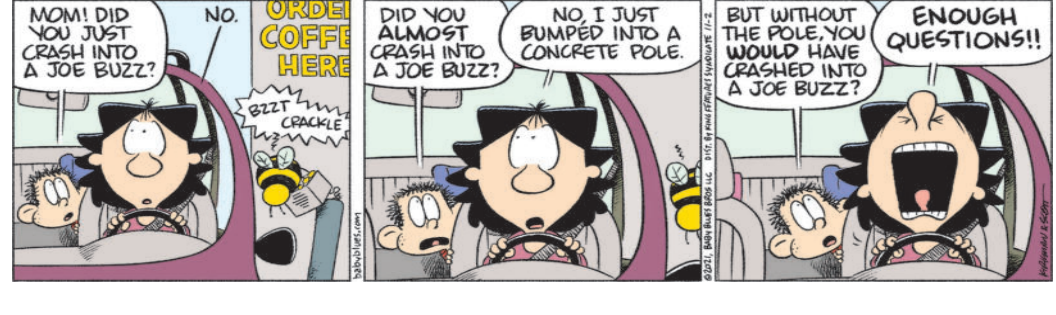
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Zweden gaat met herstelde Ibrahimovic voor WK-ticket

Foto: Federashon Futbol Korsou

STOCKHOLM — Zlatan Ibrahimovic behoort tot de selectie van Zweden voor het slot van de WK-kwalificatie. De veertigjarige spits van AC Milan moest zich een maand geleden vanwege achillespeesklachten afmelden voor de interlands tegen Kosovo en Griekenland. Bondscoach Janne Andersson had hem toen na slechts één invalbeurt bij Milan al weer opgeroepen.

Ibrahimovic miste het EK van afgelopen zomer vanwege een knieblessure en zijn rentree bij Milan bleek ook van korte duur. Ruim twee weken geleden keerde Ibrahimovic opnieuw terug op het veld. Dit keer bleef hij wel fit. De oud-Ajacied tekende dit seizoen in vijf competitiewedstrijden, waarvan twee als basis-

kracht, alweer voor drie doelpunten. Zweden gaat met vijftien punten uit zes wedstrijden aan kop in groep B. De ploeg van Andersson heeft twee punten meer dan Spanje. Zweden sluit de kwalificatie voor het WK van volgend jaar in Qatar af met uitwedstrijden tegen Georgië en Spanje, op 11 en 14 november.

“Ik heb goede hoop dat Zlatan kan meedoen en een bijdrage kan leveren”, zei Andersson bij de presentatie van zijn selectie. “We hebben veel contact gehad en hij staat te popelen om aan te sluiten bij de nationale ploeg. Het is voor ons als team natuurlijk fijn om in zo’n cruciale situatie te kunnen beschikken over zo’n goede speler met zoveel ervaring.” Ibrahimovic maakte 62 doelpunten in 118 interlands. Aanvaller Jesper Karlsson van AZ behoort ook tot de selectie van 26 spelers.

Concacaf U20: 1e groep versterking aangekomen

WILLEMSTAD — De nationale U20-manneselectie van de Federashon Futbòl Kòrsou (FFK) is druk aan het voorbereiden voor hun vertrek aanstaande donderdag naar de Dominicaanse Republiek, waar zij zullen deelnemen aan de Concacaf-kampioenschap U20 die van 5 tot 14 november zal plaatsvinden.

Zeven Curaçaose voetballers uit Nederland zullen overvliegen om de lokale selectie te versterken tijdens het kampioenschap. De eerste groep met versterking is gisteravond op Curaçao aangekomen.

Het gaat hier om Denzley Griët, Keanu Does, Jaïr Bryson, Naygiro Sambo, Ghillian Ilaria, Juruël Bernadina en Gio-Renys Felicia. Zij zullen samen met de overige voetballers, die actief zijn bij verschillende lokale clubs, de laatste voorbereidingen treffen voor de competitie in de Dominicaanse Republiek.

In totaal telt de Curaçaose U20-selectie twintig spelers, die begeleid wordt door Gersinio Constansia en technisch assistent Raúl González Triana. Keeperstrainer Pablo Alomá Mark reist ook mee met de selectie, evenals de fysiotherapeuten Luke Cattet en Clinton Leocadia. Roderick Rojer is verantwoordelijk voor de nodige materialen, terwijl dokter Fillet de nodige medische assistentie verleent aan de selectie. FFK-bestuurslid Urvin Faneijte is het hoofd van de delegatie.

De U20-selectie bestaat uit:

1. Xavier Susana (Atletiko Salina)
2. Reinier Bonifacio (Deportivo Sta. Rosa)
3. Denzley Griët (FC Dordrecht)
4. Rensver Juliana (Subt)
5. Dairison Pieternella (Scherpenheuvel)
6. Alrick Panthoplet (Jong Holland)
7. Keanu Does (ADO Den Haag)
8. Jaïr Bryson (SC Telstar)
9. Reuel Martina (Vesta)
10. Naygiro Sambo (Vitesse)
11. Ghillian Ilaria (Almere City)
12. Rayhim Inesia (Scherpenheuvel)
13. Raynel Boelbaai (Vesta)
14. Akram Potmis (Scherpenheuvel)
15. Dayron Boelijn (Subt)
16. Juruël Bernadina (FC Utrecht)
17. Rayden Winklaar (Undeba)
18. Shudelmar Dorand (Vesta)
19. Sidney Kastaneer (Vesta)
20. Gio-Renys Felicia (Feyenoord)

Berlijn voorbereid op komst duizenden Feyenoord-supporters

BERLIJN — De Berlijnse politie zegt voorbereid te zijn op de komst van duizenden supporters van Feyenoord, die morgen en donderdag in de Duitse hoofdstad de Europese verrichtingen van hun club volgen. Feyenoord speelt donderdag om 16.00 uur (Curaçaose tijd) een uitwedstrijd tegen 1. FC Union Berlin voor de Conference League.

De politie van Berlijn kan en wil geen schatting maken van het te verwachten aantal Nederlanders en houdt het op een ‘getal van vier cijfers’. Een woordvoerder spreekt van een ‘hoogrisicowedstrijd’, waarbij de politie in hoge staat van paraatheid en met veel manschappen aanwezig zal zijn. De Rotterdamse politie stuurt, zoals wel vaker, zeven agenten van de voetbalenheid mee naar Berlijn. Zij staan in contact met hun Duitse collega’s.

Zeker 5200 fans van Feyenoord hebben via de club een kaart voor de wedstrijd in het Olympiastadion gekocht. Maar naar verwachting reizen nog enkele duizenden supporters zonder kaart naar Berlijn, in de hoop ter plekke of via internet een ticket voor een vak met Duitse aanhang te vinden. De Rotterdamse clubleiding weet niet hoeveel aanhangers er daadwerkelijk afreizen. Toon van Bodegom, voorzitter van de raad van commissaris-

sen, zei blij te zijn dat Union zoveel kaarten beschikbaar heeft gesteld. Hij maakt zich echter ook zorgen over mogelijke ongeregeldeheden. Een deel van de supporters van Feyenoord heeft een slechte reputatie. Zo richtte een groep hooligans in 2015 bij de Europese uitwedstrijd tegen AS Roma voor miljoenen euro’s schade aan bij rellen rond de Barcaccia-fontein. Er werden tientallen arrestaties verricht. Die rellen zorgden voor veel ophef in Italië en Nederland. Die harde kern liet zich twee weken geleden, een dag voor de thuiswedstrijd van Feyenoord tegen Union Berlin, ook al van zijn slechtste kant zien. Een groepje belagde het bestuur van de Duitse club,

dat aanwezig was in een Rotterdamse horecazaak. Bestuur en supporters van Union zijn boos over het optreden van de Rotterdamse politie op de wedstrijddag. Bij charges van de ME vielen meerdere gewonden en zo’n 75 Duitsers werden aangehouden. De supportersvereniging van Union spreekt van ‘volstrekt onaanvaardbaar politiegeweld tegen fans die op weg waren naar het stadion’. Ook zijn ze er boos over dat honderden fans lang opgehouden werden bij de toegangscontrole en sommigen pas tijdens de rust de Kuip konden betreden. Feyenoord en Union bespreken de gebeurtenissen van twee weken geleden in de aanloop naar het duel van donderdag.

BOSTON — De basketballers van Chicago Bulls blijven winnen in de NBA. De zesvoudig kampioen versloeg Boston Celtics met 128-114. De Bulls keken in Boston in de slotfase van het derde kwart tegen een achterstand van 19 punten aan, maar vierden na een indrukwekkende inhaalrace hun zesde zege van het seizoen. Ze verloren vooralsnog alleen van New York Knicks (103-104).

DeMar DeRozan was zoals zo vaak in de eerste weken van het seizoen de uitblinker bij Chicago Bulls. De 32-jarige Amerikaan kwam in Boston tot 37 punten. Zach LaVine droeg 26 punten bij aan de overwinning. De ploeg uit Chicago staat aan kop in de oostelijke

Foto: NBA

divisie, met één overwinning meer dan zes clubs. De Knicks, die ook sterk aan het seizoen zijn begonnen, incascerden tegen Toronto Raptors hun tweede nederlaag

(104-113). Zowel de Knicks als de Raptors staan op vijf zeges. Washington Wizards verloor bij Atlanta Hawks (118-111) en bleef op vijf overwinningen staan.

Luc Kroon

Foto: Sportnieuws.nl

Zwemmer Kroon als 2e naar finale 400 vrij op EK kortebaan

KAZAN — Zwemmer Luc Kroon heeft zich op de eerste dag van de Europese kampioenschappen kortebaan in de Russische stad Kazan geplaatst voor de finale van de 400 meter vrije slag. De twintigjarige Kroon kwalificeerde zich in 3.40,78 als tweede voor de strijd om de medailles vandaag. Maarten Brzskowski ligt dan ook in het water, hij schaarde zich met 3.42,30 als laatste bij de acht finalisten.

De Italiaan Marco De Tullio was in de series een fractie sneller dan Kroon (3.40,77). De Vlendammer tikte in de laatste heat als eerste aan. Hij versloeg onder anderen de Duitser Florian Wellbrock, de olympisch kampioen van Tokio op de 10 kilometer in het open water. Kroon heeft met 3.39,69 het Nederlands record op de

400 vrij in het 25-meterbad op zijn naam staan. Op de 50 vrij plaats-ten Kim Busch (vijfde in 24,15) en Maaïke de Waard (negende in 24,32) zich voor de halve finales. Marrit Steenberg- en eindigde met 24,60 als veertiende in de series, maar werd uitgeschakeld omdat per land slechts twee zwemsters door mogen. De Zweedse

Sarah Sjöström was met 23,32 een klasse apart in de heats. Imani de Jong lukte het net niet om zich te plaatsen voor de finale van de 800 vrij. De negentienjarige zwemster zette met 8.32,28 de negende tijd neer. Ze bleef 0,23 seconde verwijderd van een plek in de finale van woensdag. De Jong is wel de eerste reserve.

Op de 100 meter schoolslag werden Rossey Metz (1.07,03) en Tes Schouten (1.07,38) uitgeschakeld in de series. De twintigjarige Metz lag in haar race halverwege op kop, maar zakte tijdens de laatste twee baantjes ver terug. Leeftijdsgenote Schouten, de houdster van het Nederlands record op de 100 en 200 school op de langebaan, stelde teleur met de 27e tijd. Thomas Verhoeven bleef met 52,02 steken in de series van de 100 vlinder.